

www.ccoo.cat

INFORME SOBRE POLÍTICA FISCAL

INFORME I PROPOSTES
DE CCOO DE CATALUNYA
octubre de 2009

INFORME Y PROPUESTAS
DE CCOO DE CATALUNYA

40

DOCUMENTS SINDICALS

Secretaria de Comunicació

INFORME SOBRE POLÍTICA FISCAL

**INFORME I PROPOSTES
DE CCOO DE CATALUNYA**

octubre de 2009

**Centre
d'estudis
i recerca
sindicals**

INFORME I PROPOSTES DE CCOO DE CATALUNYA	5
ANNEXOS	
Quadres sobre recaptació, pressió fiscal i normativa d'impostos de la Unió Europea.....	11
Quadre sobre despesa pública i protecció social de la Unió Europea	44
Actuacions més rellevants fetes a Catalunya en matèria fiscal.....	45
INFORME Y PROPUESTAS DE CCOO DE CATALUNYA.....	53

INFORME SOBRE POLÍTICA FISCAL

Un sistema fiscal que discrimina les rendes del treball respecte de les del capital

- A Catalunya i a Espanya s'ha configurat **un sistema fiscal que descansa en bona mesura en les rendes del treball, en el qual molts empresaris i professionals tributen com si fossin mileuristes i en el qual el frau fiscal adquireix una enorme dimensió**. Segons un informe elaborat per tècnics del Ministeri d'Hisenda, els empresaris i professionals declaren uns ingressos mitjans anuals bastant per sota d'aquells pels quals tributen els treballadors i treballadores.

- Existeix una clara discriminació en la fiscalitat que pateixen les rendes del treball respecte de les del capital, la qual cosa es manifesta en la molt diferent tributació d'unes i altres rendes en l'IRPF, un 18% les del capital i fins a un 43% les del treball, i en la ridícula tributació de les SICAV (societats d'inversió col·lectiva de capital variable), on es refugien les grans fortunes.

- Les retallades d'impostos que han fet els diversos governs han restat capacitat redistribuidora al sistema fiscal, transferint recursos del sector públic al privat, i han incrementat les desigualtats. La crisi econòmica que avui patim és també la d'un model basat en el creixement de les desigualtats.

- Alguns exemples: una de les primeres mesures que va adoptar el Partit Popular quan va arribar al Govern fou millorar el tractament de les rendes del capital i, tant el Govern del PP com el del PSOE, han aplicat diverses rebaixes d'impostos que han restat suficiència i progressivitat al sistema fiscal i han comportat una sensible pèrdua de recaptació per a la Hisenda pública.

- L'element central que està en disputa és el paper que han de tenir l'Estat i els poders públics en el desenvolupament de les polítiques socials, en uns moments en què la pervivència i la dimensió de l'Estat del benestar estan qüestionades obertament per part dels corrents neoliberals, que el volen reduir a una figura purament assistencial.

- Els que demanen rebaixar impostos són moltes vegades els mateixos que simultàniament reclamen més ajuts i subvencions públiques per rescatar el sistema financer i ajudar les empreses.

- Creiem que la reducció de les desigualtats ha de ser un objectiu central de la política fiscal. I en aquest sentit no podem compartir les opinions dels que afirmen que les polítiques d'esquerres s'han de fer amb les despeses i no amb els ingressos, ja que sense una suficiència en els ingressos no és possible fer polítiques redistributives.

Una pressió fiscal inferior a la de la mitjana europea

- Lluny de la percepció que de vegades es té, la pressió fiscal a l'Estat espanyol (impostos recaptats en relació al PIB) està significativament per sota de la mitjana europea.

- En relació amb els països europeus que hem agafat com a referència (la UE-15, més Noruega i menys Luxemburg), tenim una pressió fiscal més baixa, un 37,1% enfront d'un 40,2%. Només Irlanda, el Regne Unit, Grècia i Portugal tenen una pressió fiscal per sota d'Espanya amb dades de l'any 2007. I fins i tot en el cas del Regne Unit, Irlanda i Portugal aquesta menor pressió fiscal no es

deu a la càrrega impositiva sinó que obeeix a un menor pes de les cotitzacions socials. En la UE-27 la pressió fiscal és del 40%, una xifra també superior a la d'Espanya.

- Aquesta menor pressió fiscal d'Espanya en relació amb la Unió Europea encara es podria haver ampliat a causa de les desgravacions dels 400 euros en l'IRPF, el txec nadó, la rebaixa en l'impost de societats i la menor recaptació d'impostos provocada per la crisi econòmica. Hi ha xifres de l'any 2009 en l'àmbit espanyol que així ho semblen indicar, amb una pressió fiscal que ha baixat fins a un 33,1%, però no hi ha encara dades comparatives amb la Unió Europea.

- **La recaptació d'impostos per càpita a Espanya és un 26,5% inferior que la recaptació de la mitjana ponderada de la UE-15 més Noruega i menys Luxemburg.** I el pes de la recaptació d'impostos en relació amb el PIB a Espanya és un 7,8% inferior a la mitjana ponderada d'aquests mateixos països.

- **Aquesta diferència en la imposició s'expressa especialment en les rendes altes del treball i en les rendes del capital que tributen a l'IRPF.**

- Una gran majoria dels països europeus (Suècia, 54-60%; Dinamarca, 59%; Holanda, 52%; Bèlgica i Àustria, 50%; Finlàndia, 49%; Irlanda, 47%; Alemanya i Itàlia, 45%) tenen un tipus màxim de l'IRPF superior al d'Espanya (43%).

- Pel que fa als guanys de capital i les rendes de l'estalvi, mentre Espanya té un tipus del 18% a Suècia és del 30%, a França del 28-30%, a Holanda del 25-30%, a Noruega i Finlàndia del 28%, a Alemanya i Àustria del 25% i a Itàlia del 12,5-27%.

- Pel que fa a l'IVA, el principal dels impostos indirectes, el seu gravamen en els països europeus és superior amb relació a Espanya.

- En les cotitzacions socials obligatòries, Espanya se situa en la mitjana dels països europeus de referència.

Estem molt per sota en despesa en protecció social amb relació a Europa

- En un sentit contrari, estem molt per sota en protecció social amb relació a Europa. La despesa pública en protecció social amb relació al PIB (any 2006) és del 27,5% en la UE-15, del 26,9% en la UE-27 i del 20,9% a Espanya. A Catalunya, amb dades del 2005, és del 17,7%, és a dir, deu punts per sota.

Dels països de referència, només Irlanda té una despesa pública en protecció social inferior a la d'Espanya; la resta la tenen bastant per sobre, fins i tot Grècia i Portugal.

- Espanya i Catalunya no han estat capaces d'acostar-se a la mitjana europea en la despesa en protecció social ni tan sols en els moments de major creixement econòmic d'aquests últims anys. Això afecta negativament tots els components de la despesa social (ensenyament, sanitat, serveis socials), tret de la desocupació, en què Espanya sí que gasta més diners que la mitjana europea.

Unes polítiques fiscals indistintes i regressives

- Totes les actuacions que s'han produït en matèria de política fiscal responen, amb més o menys intensitat, a una mateixa orientació: **introduir rebaixes fiscals en els impostos directes, que graven les rendes i els patrimonis, i augmentar els impostos indirectes, que paguen per igual tots el ciutadans i ciutadanes amb independència del seu nivell de renda.**

- En matèria fiscal és on s'ha produït una major indistinció, amb pocs matisos, entre les polítiques fiscals realitzades a Espanya i a Catalunya per governs de signe divers. Afirmar que abaixar els impostos és d'esquerres és una bona prova d'aquesta indistinció. O que la pujada d'impostos que es planteja en els PGE-2010 "és equitativa i progressista", com ha manifestat la vicepresidenta del Govern.

- Això comporta que el nostre sistema fiscal sigui cada vegada més regressiu i que perdi en progressivitat i en suficiència.

- D'altra banda, s'ha desfermat una competència entre les comunitats autònomes, que utilitzen les seves capacitats normatives per veure qui introdueix més rebaixes fiscals. I en aquesta cursa de desfiscalització, el que està succeint amb l'impost de successions i donacions n'és una bona mostra. Algunes comunitats autònomes en la pràctica han suprimit l'impost i d'altres l'han retallat.

- En general, la tendència corrent per part dels governs de les comunitats autònomes ha estat introduir rebaixes fiscals en els impostos directes més perceptibles (IRPF o successions i donacions) a la vegada que s'incrementaven els impostos indirectes, que poden passar més inadvertits, com el de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, que graven la compravenda d'habitatges de segona mà, les escriptures notarials de les hipoteques, etc.

Valoració crítica de les mesures recollides en els Pressupostos Generals de l'Estat per al 2010 i alternatives

- El Govern de l'Estat, en el projecte de pressupostos per al 2010, planteja diverses mesures de política fiscal que, en la nostra opinió, **no responen en absolut a l'anunci d'incrementar la fiscalitat dels que més tenen i més guanyen**. El major esforç fiscal recau com sempre sobre els treballadors/es i les classes mitjanes, mentre que la pujada en les rendes del capital és testimonial.

- Si es vol una imposició més equitativa i justa s'ha de procedir en primer lloc a gravar més les rendes del capital i també els nivells més alts de renda.

Per equiparar-nos a la mitjana dels països europeus de referència caldria:

- a) **Que les rendes del capital tributessin al voltant del 25%** (avui és d'un 18%, igual per a totes les rendes, amb independència de la seva quantia, i el Govern planteja apujar al 19% els primers 6.000 euros de guanys i al 21% a partir d'aquesta quantitat).

La pujada en la tributació també hauria d'introduir elements de progressivitat i gravar més les plusvàlues (guanys de capital que s'obtenen per la venda d'accions, participacions en fons d'inversió, etc.).

- b) Pel que fa a les rendes del treball més altes, superiors als 80.000 euros anuals, **s'hauria d'incrementar el tipus màxim de l'IRPF, que avui està en el 43%, fins a un 47%, per situar-se en la mitjana europea de referència.**

Donat que s'ha eliminat l'impost de patrimoni, és lògic també que les rendes més altes tributin més. Tampoc s'hauria de descartar, en substitució d'aquest tribut suprimit, la implantació d'un impost sobre les grans fortunes.

- Una menció especial mereix la tributació de les SICAV, que és de l'1% en l'impost de societats. Una situació que s'hauria de revisar, tant pel que fa a la quantia com a un major control i inspecció de les condicions en què actuen aquestes societats. Els inspectors d'Hisenda han reclamat poder investigar els casos de frau en les SICAV, i han denunciat l'absència de controls sobre aquestes societats.

- S'ha d'eliminar la insòlita situació de privilegi en la tributació a l'IRPF dels esportistes estrangers d'elit que fitxen per clubs espanyols, que només cotitzen al 24% i que haurien de passar a cotitzar com tothom.

- Compartim la supressió de la deducció universal dels 400 euros en l'IRPF, que, en tot cas, es podria mantenir només per a les rendes més baixes. I s'ha d'introduir progressivitat en l'ajut dels 2.500 euros per naixement i adopció. S'han d'evitar mesures generalistes de caràcter populista.

- Amb relació a l'IVA, si bé és cert que els tipus impositius són més baixos a Espanya que a Europa, no sembla ara el moment més idoni per gravar més el consum. L'increment que planteja el Govern, del 7 al 8% en el tipus reduït i del 16 al 18% en el tipus general, afecta totes les persones però amb intensitat creixent a mesura que la seva renda és menor.

El que es podria fer, en tot cas, **és introduir un nou tipus d'IVA, del 20%, que gravi els productes de luxe**, que és el tipus impositiu que es correspon amb la mitjana europea en la tributació de l'impost sobre el valor afegit.

Propostes de CCOO de Catalunya

- Proposem en primer lloc que a Catalunya i a Espanya **es faci un debat global sobre la política fiscal en què es discuteixin les necessitats socials i els recursos públics necessaris per atendre-les.**

- Comissions Obreres apostem per una reforma fiscal progressista amb l'objectiu de corregir la defiscalització produïda en les rendes del capital, i aconseguir una millor redistribució de la riquesa. Per això **són necessaris canvis en l'estructura del model fiscal que millorin la suficiència i la progressivitat del sistema.**

- L'activitat redistributiva del sector públic es manifesta en un doble pla: la correcció de les desigualtats i l'estímul de l'activitat econòmica. En la present conjuntura de crisi econòmica és necessària una política fiscal expansiva, que augmenti la inversió i la despesa pública: 1) per reactivar l'economia i crear ocupació, 2) ampliar la protecció social, en especial en els sectors més afectats per la crisi, 3) atendre les noves necessitats, com el ple desplegament de la Llei de

dependència i l'aprovació de la renda garantida de ciutadania que preveu l'Estatut, i 4) millorar els serveis públics amb una atenció especial a l'educació.

- Tenim una pressió fiscal que està significativament per sota de la mitjana europea, la qual cosa dóna prou marge per poder assumir una reforma més ambiciosa i una pujada d'impostos equitativa, en què pagui més qui més té. **Si volem homologar-nos a Europa i tenir uns serveis equiparables als dels països europeus haurem de pagar també uns impostos similars.**

- **Cal gravar les rendes més altes i els guanys de capital**, en la línia que hem plantejat en referir-nos als Pressupostos Generals de l'Estat per al 2010.

- **Les cotitzacions socials s'haurien de deixar com estan**, ja que no són superiors en general a les d'altres països europeus de referència, i la seva reducció tindria un impacte negatiu sobre el sistema de pensions, al qual restaria recursos. No es poden considerar com un impost sinó com un salari diferit per finançar les pensions, la desocupació, etc.

Lluitar contra el frau fiscal i l'economia submergida

- S'ha de lluitar contra el frau fiscal i l'economia submergida, **amb més voluntat política i més recursos humans i materials, endurir el règim de sancions per aplicar penes més severes als defraudadors i prendre mesures contra els paradisos fiscals.** Per veure l'enorme gravetat i la magnitud d'aquest problema només cal recordar que l'Organització Professional d'Inspectors d'Hisenda denuncia que el frau fiscal a Espanya és enorme, entre el 20 i el 25% del PIB. La mateixa Organització d'Inspectors exigeix del Govern més compromís en la lluita contra el frau fiscal i proposa un pla que permetria recaptar 100.000 milions d'euros en quatre anys.

- El problema no és només amb relació a qui defrauda al fisc. També n'hi ha un altre de molt importat, des del punt de vista de l'equitat del sistema, que és l'elusió fiscal. Aquesta situació principalment es produeix amb les rendes del capital, i prové de les facilitats que troben aquestes rendes per eludir el pagament dels impostos.

- **S'ha d'introduir el concepte de fiscalitat verda, per millorar el medi ambient i afavorir un ús més racional dels recursos naturals**, amb un objectiu que no és recaptador sinó pedagògic, per tal d'evitar l'externalització cap a l'àmbit públic de costos socioambientals derivats d'actuacions d'empreses i particulars. Si es fa complir el principi de qui contamina paga, es facilitarà el canvi de model productiu.

Una fiscalitat autonòmica que guanyi en suficiència i progressivitat

- S'ha reclamat, i ho compartim, que les comunitats autònomes puguin disposar de més capacitat normativa per a la gestió dels impostos, a fi d'incrementar la coresponsabilitat fiscal i el benestar de les persones. Vista, no obstant això, l'experiència del que ha succeït, s'hauria de conjugar aquest principi amb l'existència d'unes normes estatals bàsiques, que impedissin la pràctica desaparició d'un impost com el de successions i donacions i evitin la competència deslleial entre comunitats autònomes. En aquest sentit **s'ha de desincentivar la competència fiscal a la baixa.** També és necessària una major harmonització fiscal en l'àmbit europeu, que inclogui els impostos directes i impedeixi el dúmping fiscal.

- A Catalunya, el canvi de Govern amb relació a l'època de CiU no ha comportat correccions substancials en les orientacions de les polítiques fiscals, tret de la implantació del cànon de l'aigua per a usos industrials, que aplica una major càrrega als consums domèstics sumptuaris, i del conegut com a cèntim sanitari (un increment de l'impost que grava la venda al detall de les gasolines i el gasoil, que es destina a finançar la despesa sanitària). D'altra banda s'ha reduït l'impost de successions i donacions i s'han introduït algunes deduccions en el tram autonòmic de l'IRPF.
- **És necessari reorientar la política fiscal seguida pels diferents governs de la Generalitat, sustentada bàsicament en la retallada dels impostos directes i l'increment dels indirectes.**
- Si bé no totes les modificacions que s'han fet a Catalunya mereixen la mateixa consideració, no és menys cert que marquen una tendència força preocupant pel que fa a la progressivitat del sistema fiscal.
- **Cal aprofitar la capacitat normativa que ofereix el nou Estatut per incrementar els recursos públics i guanyar en progressivitat.** En conseqüència, s'han d'estudiar també mesures fiscals autonòmiques perquè paguin més els que més tenen, que proporcionin més recursos per satisfer les demandes socials.
- **Comissions Obreres ens oposem al fet que una part dels recursos que aporta el nou model de finançament s'apliqui a rebaixes fiscals.** En aquest sentit, considerem que s'ha de mantenir la tributació d'un impost com el de successions i donacions, que té una funció redistributiva i està previst per afavorir la igualtat d'oportunitats. Qualsevol reforma d'aquest impost, o d'altres, ha de garantir que no es perd recaptació i es guanya en progressivitat. Suprimir l'impost de successions i donacions (991.300 milions pressupostats per a l'any 2009), com alguns reclamen, comportaria perdre una quarta part dels ingressos que s'han obtingut amb el nou model de finançament.
- En el cas de l'impost sobre successions i donacions, es podria preveure un tractament més favorable per a les petites herències i, en tot cas, una reforma prioritària és definir de forma més precisa el supòsit de reducció del 95% que gaudeixen les successions de les "empreses entre familiars", per tal de delimitar molt més el que s'entén per activitat productiva d'aquestes empreses i evitar que es pugui confondre amb el patrimoni personal.

Metodologia per a l'elaboració de l'Informe

- L'Informe s'ha fet, quant a la fiscalitat, amb les dades del 2007, que són les més actualitzades, per poder establir comparacions amb els països de la Unió Europea. Amb relació a la despesa en protecció social, les dades més actualitzades són del 2006. La normativa fiscal a què es fa referència és, en canvi, del 2009.
- L'àmbit europeu que s'ha agafat com a referència és el de la UE-15 més Noruega i menys Luxemburg, per entendre que és el més apropiat per a la comparació amb Catalunya i Espanya.

Centre d'Estudis i Recerca Sindicals de CCOO de Catalunya (CERES)

Octubre del 2009

Recaptació per càpita, PIB per càpita i pressió fiscal de la UE-15 (menys Luxemburg + Noruega). 2007. Dades en euros i percentatges.

Països		Recaptació total impostos i SS obligatòria/població ¹	PIB/població	Pressió fiscal. Recaptació total impostos i SS obligatòria/PIB
NO	Noruega	26.470,1	60.680,4	43,6%
DK	Dinamarca	20.241,0	41.590,0	48,7%
SE	Suècia	17.530,7	36.345,5	48,2%
FI	Finlàndia	14.634,4	34.046,0	43,0%
BE	Bèlgica	13.909,6	31.642,1	44,0%
IE	Irlanda	13.796,9	44.197,4	31,2%
AT	Àustria	13.729,7	32.628,6	42,1%
NL	Holanda	13.500,3	34.666,0	38,9%
FR	França	12.917,4	29.887,7	43,2%
UK	Regne Unit	12.246,1	33.611,4	36,4%
DE	Alemanya	11.623,4	29.434,5	39,5%
IT	Itàlia	11.236,5	26.126,9	43,0%
ES	Espanya	8.762,5	23.622,3	37,1%
GR	Grècia	6.551,3	20.424,8	32,1%
PT	Portugal	5.657,3	15.395,6	36,7%
Mitjana ²	UE-15 (- Luxemburg + Noruega)	11.920,9	29.638	40,2%
UE-27 ²		9.974,1	24.951	40,0%

(1) La recaptació total inclou: impostos indirectes (D2) + impostos directes (D5) + impostos sobre el capital (D9) + cotitzacions socials obligatòries (D61111+D61121+D61131).

(2) Mitjanes ponderades.

Font: elaboració pròpia amb dades EUROSTAT.

Recaptació per càpita i pes de la recaptació sobre el PIB per diferents impostos de la UE-15 (menys Luxemburg + Noruega). 2007. Dades en euros i en percentatges.

	PIB per càpita		Recaptació total impostos i SS obligatòria (D2 + D5 + D61111 + D61121 + D61131)			A. Impostos sobre la renda. Impostos directes (D51A + D51C1 + D51B + D51C2 + D91A)		A.1. Impostos sobre la renda dels individus i/o famílies i sobre els guanys de possessió (D51A + D51C1)		B. Cotitzacions socials obligatòries (D61111 + D61121 + D61131)		C. Impostos sobre la producció i la importació. Impostos indirectes (D2)		C.1 IVA (D211)	
	per càpita	per càpita	% sobre el PIB	per càpita	% sobre el PIB	per càpita	% sobre el PIB	per càpita	% sobre el PIB	per càpita	% sobre el PIB	per càpita	% sobre el PIB	per càpita	% sobre el PIB
Noruega	60.680	26.470	43,6%	12.791	21,1%	5.852	9,6%	5.498	9,1%	7.643	12,6%	5.029	8,3%		
Dinamarca	41.590	20.241	48,7%	12.075	29,0%	10.475	25,2%	414 ¹	1,0% ¹	7.500	18,0%	4.340	10,4%		
Suècia	36.346	17.531	48,2%	6.822	18,8%	5.373	14,8%	4.429	12,2%	6.190	17,0%	3.349	9,2%		
Finlàndia	34.046	14.634	43,0%	5.841	17,2%	4.434	13,0%	4.055	11,9%	4.517	13,3%	2.843	8,3%		
Bèlgica	31.642	13.910	44,0%	5.138	16,2%	3.797	12,0%	4.297	13,6%	4.258	13,5%	2.259	7,1%		
Irlanda	44.197	13.797	31,2%	5.532	12,5%	3.887	8,8%	2.187	4,9%	5.953	13,5%	3.342	7,6%		
Àustria	32.629	13.730	42,1%	4.119	12,6%	3.248	10,0%	4.634	14,2%	4.698	14,4%	2.527	7,7%		
Holanda	34.666	13.500	38,9%	3.923	11,3%	2.578	7,4%	4.692	13,5%	4.538	13,1%	2.621	7,6%		
França	29.888	12.917	43,2%	3.262	10,9%	2.236	7,5%	4.853	16,2%	4.570	15,3%	2.140	7,2%		
Regne Unit	33.611	12.246	36,4%	4.877	14,5%	3.631	10,8%	2.253	6,7%	4.331	12,9%	2.211	6,6%		
Alemanya	29.435	11.623	39,5%	3.250	11,0%	2.677 ²	9,1% ²	4.476	15,2%	3.806	12,9%	2.066	7,0%		
Itàlia	26.127	11.236	43,0%	3.840	14,7%	2.997	11,5%	3.387	13,0%	3.893	14,9%	1.618	6,2%		
Espanya	23.622	8.763	37,1%	3.019	12,8%	1.828	7,7%	2.880	12,2%	2.841	12,0%	1.449	6,1%		
Grècia	20.425	6.551	32,1%	1.518	7,4%	960	4,7%	2.380	11,7%	2.518	12,3%	1.478	7,2%		
Portugal	15.396	5.657	36,7%	1.446	9,4%	876	5,7%	1.798	11,7%	2.358	15,3%	1.353	8,8%		
MITJANA	29.632	11.921	40,2%	3.939	13,3%	2.890	9,8%	3.654	12,3%	4.083	13,8%	2.086	7,0%		

Nota: **D2:** impostos indirectes. Impostos sobre la producció i les importacions (IVA, impostos especials, ITPAJD, impostos sobre el joc, Impost sobre determinats mitjans de transport, etc...); **D211:** Impost sobre el valor afegit (IVA); **D5:** impostos directes. Impostos corrents sobre la renda i la riquesa... (IRPF, Impost de societats, Impost sobre el patrimoni...); **D51a + D51c1:** impostos sobre la renda dels individus i de les llars i els guanys de la possessió. IRPF; **D51b + D51c2:** impostos sobre la renda o els beneficis de les empreses i els guanys de la possessió. Impost de societats; **D61111:** cotitzacions socials efectives obligatòries a càrrec de l'ocupador; **D61121:** cotitzacions socials obligatòries a càrrec dels assalariats; **D61131:** cotitzacions socials obligatòries dels treballadors autònoms i dels aturats; **D9:** impostos sobre el capital (successions i donacions, contribucions urbanes, IBI...); **D91a:** impostos sobre les transferències de capital. Impost de successions i donacions; **Mitjana:** mitjana ponderada de Noruega, Dinamarca, Suècia, Finlàndia, Bèlgica, Irlanda, Àustria, Holanda, França, Regne Unit, Alemanya, Itàlia, Espanya, Grècia i Portugal.

(1) En el cas de Dinamarca, les cotitzacions socials són tan baixes perquè la despesa social es finança bàsicament amb impostos.

(2) Sota el supòsit que l'Impost sobre el rendiment del capital es reparteix a parts iguals entre empreses i individus.

Font: elaboració pròpia amb dades EUROSTAT.

Recaptació per càpita i pes de la recaptació sobre el PIB per diferents impostos de la UE-15 (menys Luxemburg + Noruega). 2007. Dades en número índex Espanya = 100.

	Recaptació total impostos i SS obligatòria (D2 + D5 + D61111 + D61121 + D61131)		A. Impostos sobre la renda. Impostos directes (D51A + D51C1 + D51B + D51C2 + D91A)		A1. Impostos sobre la renda dels individus i/o famílies i sobre els guanys de possessió (D51A + D51C1)		B. Cotitzacions socials obligatòries (D61111 + D61121 + D61131)		C. Impostos sobre la producció i la importació. Impostos indirectes (D2)		C1. IVA (D211)		
	per càpita	per càpita	% sobre el PIB	per càpita	% sobre el PIB	per càpita	% sobre el PIB	per càpita	% sobre el PIB	per càpita	% sobre el PIB	per càpita	en % respecte al PIB
Noruega	256,9	302,1	117,6	423,7	164,9	320,1	124,6	190,9	74,3	269,0	104,7	347,1	135,1
Dinamarca	176,1	231,0	131,2	400,0	227,2	573,0	325,5	14,4 ¹	8,2 ¹	264,0	150,0	299,6	170,2
Suècia	153,9	200,1	130,0	225,9	146,9	293,9	191,0	153,8	100,0	217,9	141,6	231,1	150,2
Finlàndia	144,1	167,0	115,9	193,5	134,2	242,5	168,3	140,8	97,7	159,0	110,3	196,2	136,1
Bèlgica	133,9	158,7	118,5	170,2	127,0	207,7	155,1	149,2	111,4	149,9	111,9	155,9	116,4
Irlanda	187,1	157,5	84,2	183,2	97,9	212,6	113,6	76,0	40,6	209,6	112,0	230,7	123,3
Àustria	138,1	156,7	113,4	136,4	98,8	177,7	128,7	160,9	116,5	165,4	119,7	174,4	126,3
Holanda	146,8	154,1	105,0	129,9	88,5	141,0	96,1	162,9	111,0	159,7	108,8	180,9	123,3
França	126,5	147,4	116,5	108,0	85,4	122,3	96,7	168,5	133,2	160,9	127,2	147,7	116,8
Regne Unit	142,3	139,8	98,2	161,6	113,5	198,6	139,6	78,3	55,0	152,4	107,1	152,6	107,2
Alemanya	124,6	132,6	106,5	107,6	86,4	146,5 ²	117,5 ²	155,4	124,8	134,0	107,5	142,6	114,5
Itàlia	110,6	128,2	115,9	127,2	115,0	163,9	148,2	117,6	106,3	137,0	123,9	111,7	101,0
Espanya	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Grècia	86,5	74,8	86,5	50,3	57,9	52,5	60,7	82,6	95,6	88,6	102,5	102,0	118,0
Portugal	65,2	64,6	99,1	47,9	73,5	47,9	73,5	62,4	95,8	83,0	127,3	93,4	143,3
MITJANA	125,4	136,0	108,5	130,5	104,0	158,1	126,0	126,9	101,2	143,7	114,6	144,0	114,8

Nota: D2: impostos indirectes. Impostos sobre la producció i les importacions (IVA, impostos especials, ITPAJD, impostos sobre el joc, Impost sobre determinats mitjans de transport, etc...); D211: Impost sobre el valor afegit (IVA); D5: impostos directes. Impostos corrents sobre la renda i la riquesa... (IRPF, Impost de societats, Impost sobre el patrimoni...); D51a + D51c1: impostos sobre la renda dels individus i de les llars i els guanys de la possessió. IRPF; D51b + D51c2: impostos sobre la renda o els beneficis de les empreses i els guanys de la possessió. Impost de societats; D61111: cotitzacions socials efectives obligatòries a càrrec de l'ocupador; D61121: cotitzacions socials obligatòries a càrrec dels assalariats; D61131: cotitzacions socials obligatòries dels treballadors autònoms i dels aturats; D9: impostos sobre el capital (successions i donacions, contribucions urbanes, IBI...); D91a: impostos sobre les transferències de capital. Impost de successions i donacions; Mitjana: mitjana ponderada de Noruega, Dinamarca, Suècia, Finlàndia, Bèlgica, Irlanda, Àustria, Holanda, França, Regne Unit, Alemanya, Itàlia, Espanya, Grècia i Portugal.

(1) En el cas de Dinamarca les cotitzacions socials són tan baixes perquè la despesa social es finança bàsicament amb impostos.

(2) Sota el supòsit que l'Impost sobre el rendiment del capital es reparteix a parts iguals entre empreses i individus.

Font: elaboració pròpia amb dades EUROSTAT.

IMPOST SOBRE LA RENDA DELS INDIVIDUS
Part general de l'impost

Països	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Rendes generals							Deduccions o crèdits fiscals	
			Base de l'impost	Rendes exemptes	Mínim exempt	Exemptions per fills	Exemptions (abans d'aplicar als tipus)	Tipus	Trams		
NO	5.851,6	9,6%	Rendes del treball; rendes de les pensions; renda imputada de l'autocupació.		entre 3.671-8.121 € per rendes del treball				28%	fins a 50.912	
									37%	50.913-82.729	
									40%	més de 82.729	
DK	10.475,0	25,2%	Rendes del treball; rendes de negocis; rendes de pensions, guanys de capital.						0%	fins a 5.510	
									37,48%	5.511-37.607	
									43,48%	37.608-46.600	
									59%	més de 46.600	
SE	5.372,6	14,8%	Rendes del treball i rendes d'activitats econòmiques (negocis).		entre 1.329 i 3.481 €			Despeses de viatge fins i des del lloc de treball.	31,6%	fins a 37.150	Crèdit fiscal de fins a 1.270 €/any per rendes del treball, que pot arribar a 2.110 €/any per a persones majors de 65 anys. Crèdit fiscal per les despeses relacionades amb serveis a les llars equivalen al 50% dels costos laborals del servei comprat amb un màxim de 10.800 euros per persona i any de la unitat familiar.
									51,6%	37.150-52.649	
									56,6%	més de 52.649	
FI	4.433,6	13,0%	Renda guanyada dels individus i les propietats de persones mortes: sous i salaris, remuneracions del treball en espècie.	Pensions compensatòries rebudes de cònjuges divorciats o separats, anualitats per aliments; beques escolars.	13.100 €				26%	13.100-21.700	80 € per fill per pensions de manutenció; 150 € per persona discapacitada; crèdit fiscal per a la contractació de serveis domèstics; crèdit fiscal del 30% de préstec per estudiar per sobre de 2.500 €.
									37%	21.700-35.300	
									41%	35.300-64.500	
									49,00%	més de 64.500	

Part general de l'impost

Països	Recaptació de l'impost per còpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Rendes generals								
			Base de l'impost	Rendes exemptes	Mínim exempt	Exemptions per fills	Exemptions (abans d'oplicar els tipus)	Tipus	Trams	Deduccions o crèdits fiscals	
BE	3.797,35	12,0%	Renda financera (interessos), renda immobiliària, renda professions (inclou rendes del treball i rendes d'activitats professionals), i altres rendes.		6.690 €	1 fill	1.370 €		25%	fins a 7.900	
						2 fills	3.520 €		30%	7.900-11.240	
						3 fills	7.880 €		40%	11.240-18.730	
						4 fills	12.750 €		45%	18.730-34.330	
									50%	més de 34.330	
IE	3.886,9	8,8%	Rendes d'assalariats i de treballadors per compte propi; rendes d'inversió.		5.210 €			Renda de carreres de cavalls; rendes de treball amb valor cultural o artístic; participacions distribuïdes al treballador per part del seu ocupador d'acord amb un pla aprovat, amb límits; rendes de la silvicultura; loguers d'habitacions i les residències, amb límits; dividends rebuts d'empreses irlandeses; renda de lloguer de terres agrícoles.	21%	fins a 36.400	En forma de crèdits fiscals: crèdit fiscal general de 1.830 €; per parelles casades 3.660 €; per pares o mares solers 1.830 €; renda de pisos residencials 4.000 €; l'assegurança mèdica; 20%-25% dels interessos hipotecaris en primeres compres.
									42%	36.400-100.100	
									43%	100.100-250.120	
									44%	més de 250.120	
AT	3.248,36	10,0%	L'impost sobre la renda té la peculiaritat que inclou la renda de totes les empreses que no són societats anònimes.					Subscripcions a fons d'assegurances d'atur, els pagaments a esquemes de pensions de jubilació anticipada; quotes sindicals i altre despeses dels assalariats.	0%	fins a 11.000	
									36,5%	17.000-30.000	
									43,214%	30.000-60.000	
									50%	més de 60.000	

Part general de l'impost

Països	Recaptació de l'impost per còpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Rendes generals						Deduccions o crèdits fiscals		
			Base de l'impost	Rendes exemptes	Mínim exempt	Exemptions per fills	Exemptions (abans d'aplicar els tipus)	Tipus		Trams	
NL	2.578,1	7,4%	Rendes del treball; rendiments del capital que els propietaris col·loquen en els seus propis negocis; rendes imputades de l'habitatge ocupat pel seu propietari; interessos, lloguers.	Pensions de separació i despeses de manteniment familiar; pèrdues en préstecs a nous negocis; cost de viure de menors de 30 anys; despeses mèdiques i altres despeses extraordinàries; despeses educatives; donacions fetes; despeses en determinats edificis situats a Holanda.				33,50%	fins a 17.878		
									41,85%	17.878-32.127	
									42%	32.127-54.776	
									52%	més de 54.776	
FR	2.235,9	7,5%	Sous i salaris, pensions de jubilació, d'invalidesa i anualitats (per cura de fill de pares separats); rendes d'activitats econòmiques (dos règims); rendes del lloguer i autolloguer (dos règims); rendes d'interessos d'obligacions i dividends (en el cas que no s'hagi optat pel tipus fix); guanys de capital a curt termini (actius maninguts menys de 2 anys).	Compensacions per hores extres; alguns pagaments per acomiadament; i per jubilació; alguns guanys de capital, algunes anualitats	Les persones amb rendes netes inferiors 11.265 € (s'afegeixen 8.660 € per a persones més grans de 65 anys); pensions d'invalidesa; prestacions legals a famílies; certs interessos; de préstecs públics.			0%	fins a 5.852	Crèdits fiscals sobre: dividends; despeses estalviadores d'energia fetes en l'habitatge habitual; compra de cotxes "ecològics"; despeses d'ocupació de servei domèstic; despeses d'atenció als infants; per les despeses d'interessos d'hipoteques. En conjunt els crèdits fiscals no poden ser superiors a 25.000 € + el 10% de la renda neta imposable.	
									5,5%	5.853-11.673	
									14%	11.374-25.926	
									30%	25.927-69.505	
									40%	més de 69.505	
UK	3.631,0	10,8%	Rendes de l'ocupació, de pensions, i prestacions de la Seguretat Social; rendes del comerç; de professionals; renda de la propietat.	Beneficis fiscals d'impostos locals; la renda provinent de subvencions al treball i suport; prestacions d'habitatge; renda de suport (excepte si estàs en vagari); crèdits de pensions; pagaments de fons socials; prestacions per compra d'uniformes d'escola i roba.	7.185 € menys de 65 anys; 10.530 € 65-74 anys; 10.697 € més de 74 anys.			20%	fins a 37.941	Crèdit fiscal per infants: 601 € per família + 2.480 € per fill; Crèdit fiscal pel treball: 2.097 € + 2.064 € per matrimonis o parelles de fet + 860 € si treballas com a mínim 30 hores a la setmana.	
									40%	més de 37.941	

Part general de l'impost

Països	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Rendes generals						Deduccions o crèdits fiscals		
			Base de l'impost	Rendes exemptes	Minim exempt	Exemptions per fills	Exemptions (abans d'aplicar els tipus)	Tipus		Trams	
DE	2.677,0	9,2%	Rendes de l'agricultura i la silvicultura; rendes dels negocis; rendes dels autònoms; rendes dels assalariats; rendes del capital; rendes del lloguer de la propietat; altres rendes; 60% dels guanys de capital de la venda de participacions quan representen més de l'1% del capital.	Ingressos d'assegurances d'accident, de salut i de discapacitació i de gent gran; pagaments únics d'esquemes de pensions obligatoris; el 50% de la renda de dividends d'una societat.	7.834 €	Per nen 1.824 €	Despeses de viatge fins al treball i des del treball fins a 4.500 € per any; donacions (fins a un 5% de la renda bruta); impostos de l'Església que són del 7-8% (totalment deduïbles); pensió alimentària pares separats (fins a 13.805 € per any); rendiments del capital els primers 801 € (per parelles els primers 1.601 €); beneficis de vendes els primers 512 €.	0%	fins a 7.834		
						Nen < 14 anys 1.000 €			15%	7.835-52.552	
									42%	52.553-250.000	
									45%	més de 250.000	
IT	2.996,9	11,5%	Rendes de la propietat; rendes del capital no guanyades; rendes del treball; rendes d'autònoms, i de negocis; el 49,72% dels dividends i dels guanys de capital (transaccions) sobre participacions que representen més del 3% fins al 25% del capital de la companyia dependent del tipus de companyia.		entre 3.000 i 7.500 €		Despeses mèdiques; interessos passius d'hipoteques; despeses d'educació; donacions institucions de recerca, d'art, socials, polítiques.	24%	fins a 15.000		
									27%	15.001-28.000	
									38%	28.001-55.000	
									41%	55.001-75.000	
									45%	més de 75.000	

Part general de l'impost

Països	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Rendes generals						Deduccions o crèdits fiscals		
			Base de l'impost	Rendes exemptes	Mínim exempt	Exemptions per fills	Exemptions (abans d'aplicar els tipus)	Tipus		Trams	
ES	1.828,0	7,7%	Rendiments bruts del treball: sous i salaris, i retribucions en espècies; prestacions derivades dels sistemes de previsió social; pensions compensatòries rebudes dels cònjuges, anul·lats per aliments; aportacions empresarials o plans de pensions, plans de previsió social empresarial i mutualitats de previsió social; rendiments d'impartir cursos; rendiments d'activitats professionals; rendiments d'elaboració d'obres literàries, artístiques o científiques; retribucions dels administradors i membres de consells d'administració.	Col·leccions socials o a mutualitats generals obligatòries de funcionaris; quotes a sindicats; quotes a col·legis professionals obligatòries; reduccions de l'article 17, i 94, de la Llei de l'IRPF.	Mínim personal 5.151 €	1r fill 1.836 €	Per rendiments del treball: entre 2.652 € i 4.080 €; reduccions per discapacitat del contribuïent i per atenció a ascendents i descendents.	24%	fins a 17.707		
						2n fill 2.040 €			28%	17.708-30.600	
						3r fill 3.672 €			37%	30.601-40.800	
						4t i següents 4.182 €			43%	més de 40.800	

Part general de l'impost

Països	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Rendes generals							
			Base de l'impost	Rendes exemptes	Mínim exempt	Exemptions per fills	Exemptions (abans d'aplicar els tipus)	Tipus	Trams	Deduccions o crèdits fiscals
GR	939,8	4,7%	Rendes del treball (inclou pensions públiques); rendes de la propietat immobiliària (terres i edificis); rendes de béns mobles o renda d'inversió); renda de l'agricultura; renda d'activitats professionals; i renda de negocis.		12.000 € per les rendes salarial i les derivades de les pensions	1 fill 1.000 €		0%	1-10.500	Crèdits fiscal per despeses en primes d'assegurances, contribucions a la SS, donacions en diners per determinats propòsits; despeses mèdiques, lloguer de la primera residència, despeses en educació, despeses en sistemes de calefacció mediambientals, interessos de préstecs hipotecaris de la residència habitual; despeses en adquisició de fons comuns d'inversió i de fons equilibrats a llarg termini.
						2 fills 2.000 €		15%	10.501-12.000	
						3 més fills 10.000 €		25%	12.001-30.000	
								35%	30.001-75.000	
								40%	més de 75.001	
PT	876,0	5,7%	Rendes del treball (inclou pagaments en espècies, remuneracions dels membres de la direcció); rendes de negocis i activitats professionals; pensions (inclou anualitats i pensions compensatòries de cònjuges); rendes de la inversió (excepte interessos de bons i dipòsits); rendes de la propietat immobiliària; guanys del capital.					10,50%	fins a 4.639	
								13%	4.639-7.017	
								23,50%	7.017-17.401	
								34%	17.401-40.020	
								36,50%	40.020-58.000	
								40%	58.000-62.546	
								42%	més de 62.546	

Nota: NO: Noruega; DK: Dinamarca; SE: Suècia; FI: Finlàndia; BE: Bèlgica; IE: Irlanda; AT: Àustria; NL: Holanda; FR: França; UK: Regne Unit; DE: Alemanya; IT: Itàlia; ES: Espanya; GR: Grècia; PT: Portugal.
 Font: Taxations trends in the European Union. Data for the Member Status and Norway. Edició 2009; European Tax Handbook 2009. Ed IBFD. "Taxes in Europe" database de l'Eurostat; i Statistics database de l'Eurostat.

IMPOST SOBRE LA RENDA DELS INDIVIDUS
Guanyos de capital i rendes de la inversió

Països	Guanyos de capital		Rendes del capital, rendes de l'estalvi	
	Base de l'impost	Tipus	Base de l'impost	Tipus
NO	Guanyos de venda de participacions; guanyos de venda d'immobles.	28%	Rendes de les participacions.	28%
			Exempcions i deduccions	Exempció en les rendes de participació equivalent al rendiment lliure de risc que s'aplica sobre el valor de la inversió (generalment el rendiment de les lletres del tresor a 3 mesos); els guanyos de venda de segona residència són exempts si la casa s'ha posseït més de 5 anys i s'ha utilitzat.
DK				
	Renda de capital: interessos nets, guanyos i pèrdues sobre bons i altres títols de deute, guanyos sobre la propietat immobiliària.	Tributen a la part general.	Rendes de participacions: guanyos de capital sobre participacions, dividends.	28% fins a 6.488 €; 43% fins a 14.254 €; 45% més de 14.254 €
SE				
	Guanyos de vendes d'accions i propietats.	30%	Rendes del capital: interessos, dividends, lloguers de la propietat.	30%
			Exempcions i deduccions	En les rendes de la propietat immobiliària privada estan exempts 422 € + 20% de la renda anual. En rendes de lloguers de pisos es poden deduir els costos de mantenir els pisos.
FI				
	Guanyos de capital (preu de venda menys costos d'adquisició i costos de venda).	28%	Renda neta (deduïdes les despeses) de les inversions dels individus (rendes del capital o actius): interessos, dividends, renda dels boscos; rendes distribuïdes del fons d'inversió, renda de patents i copyrights; rendiments d'assegurances de vida i de pensions voluntàries; part de la renda de negocis, de participacions en negocis, i d'activitats agrícoles.	28%
			Exempcions i deduccions	Estan exempts el 30% dels dividends.

Guanyos de capital i rendes de la inversió

Països	Guanyos de capital		Rendes del capital, rendes de l'estalvi	
	Base de l'impost	Tipus	Exempcions i deduccions	Base de l'impost
BE	Guanyos de capital de transaccions especulatives; de transaccions de propietats immobiliàries no desenvolupades venudes abans de 5 anys; de transaccions de patents.	33%		Dividends.
	Guanyos de capital de transaccions de propietats immobiliàries no desenvolupades venudes després de 5 anys i abans de 8 anys; de transaccions de propietats immobiliàries desenvolupades abans de 5 anys.	16,50%		Rendiments de lloguer o cessió de l'espai per a tanques publicitàries.
				Pagament únic d'assegurances de vida o contractes de pensions, o de comptes d'estalvi de pensions, si es reben a l'edat de jubilació o 5 anys abans.
IE				
	Guanyos de capital ordinaris.	22%	Exempts els primers 1.270 €. Exclosos els guanyos de loteries i apostes; exclosos els guanyos de venda de la residència.	Rendes de la inversió.
	Guanyos de capital derivats de sòl urbanitzable.	40%		
AT	Normalment no inclosos guanyos de capital com a renda. Excepte guanyos de capital com a part d'una activitat comercial; guanyos de capital especulatiu (participacions amb un període de tinença inferior a l'any, i els derivats de la propietat immobiliària mantinguda menys de 10 anys); i guanyos de capital derivats de la venda de participacions que suposin posicions substancials dins de l'accionariat.	Com a màxim 25%		Dividends, interessos i rendes dels fons d'inversió.
				Tributen a la part general.
				S'inclouen en la part "general", si bé tenen una retenció del 25%.

Guanyos de capital i rendes de la inversió

Països	Guanyos de capital			Rendes del capital, rendes de l'estalvi		
	Base de l'impost	Tipus	Exempcions i deduccions	Base de l'impost	Tipus	Exempcions i deduccions
NL	Guanyos de capital derivats de negocis en què com a mínim es té el 5% de les accions.	25%		Rendes de l'estalvi i inversions, rendiments d'actius financers individuals: dividendes, dipòsits d'estalvi, accions, bons i immobles (els primers 20.014 euros de valor estan exempts).	30% sobre un rendiment imputat del 4% sobre el valor mitjà net d'aquests actius.	
FR	Guanyos de capital a llarg termini (actius mantinguts més de 2 anys) derivats de la transferència de la propietat immobiliària, de drets sobre la propietat immobiliària, d'individus que gestionen els seus actius privats; guanyos de capital derivats de la venda d'accions i obligacions.	28,1% (16% + 12,1%)	Estan exempts els guanyos de capital (sola certes condicions) derivats de la transferència de l'habitatge habitual; deducció després de 5 anys de possessió del 10% de la quota tributària per cada any de possessió, al cap de 16 anys estan exempts els ingressos derivats d'una transacció d'actiu.	Dividends i interessos representatius de participacions substancials en l'accionariat.	25%	
UK	Guanyos de capital.	18%	Exempts els primers 10.652 €.	Interessos de comptes bancaris, interessos d'obligacions, renda de participacions (dividends), contractes de capitalització.	30,1% (18% + 12,1%)	
				Rendes de l'estalvi.	Fins a 2.529 € tributen al 10%, si superen 2.707 € aleshores tributa tota la renda de l'estalvi en la base general.	
DE	La majoria dels guanyos de capital no tributen, només tributen els guanyos de vendes d'immobles privats venuts abans de 10 any de l'adquisició; guanyos de vendes de béns mobles (participacions, accions i bons) mantinguts menys d'1 any i que representen menys de l'1% del capital social de l'empresa.	Tributen a la part general.	Benefici de la venda d'immobles privats que s'han mantingut més de 10 anys; beneficis de les vendes d'obligacions que s'han mantingut més de 12 mesos.	Dividends	Fins a 37.941 € tributen al 10%, si superen 37.941 € aleshores tributen al 32,5%.	Exempció de 801 €.

Guanyos de capital i rendes de la inversió

Països	Guanyos de capital			Rendes del capital, rendes de l'estalvi		
	Base de l'impost	Tipus	Exemptions i deduccions	Base de l'impost	Tipus	Exemptions i deduccions
IT	Guanyos de capital (per transacció) sobre participacions no qualificades (que suposen menys del 3% fins al 25% del capital de la companyia depenent del tipus de companyia), els guanyos de capital es deprecien amb la inflació.	12,5%	Guanyos de capital sobre propietats mantingudes més de cinc anys, o sobre propietats que són habitatge principal de contribuïent.	Interessos de comptes bancaris, oficines postals, de bons i instruments similars que expiren en més de 18 mesos; i per dividends de participacions no qualificades (que representen menys del 3% fins al 25% del capital de la companyia depenent del tipus de companyia).	12,5% en retenció.	
ES	Guanyos o pèrdues patrimonials derivats de transmissió d'elements patrimonials: a) Derivats de transmissió o reemborsaments d'accions o participacions d'institucions d'inversió col·lectiva (societats i fons d'inversió); b) Derivats de transmissió d'accions o participacions negociades en mercats oficials; c) Derivats de transmissió d'altres elements patrimonials.	18%		Interessos de comptes bancaris, oficines postals, de bons i instruments similars que expiren en menys de 18 mesos.	27% en retenció.	
	Guanyos o pèrdues patrimonials no derivats de transmissió d'elements patrimonials: a) Premis per participació en jocs, concursos, rifes o combinacions aleatòries; b) Subvencions o ajuts destinats a l'adquisició o la rehabilitació de l'habitatge habitual, o reparació de defectes estructurals; c) Derivats d'aprofitaments forestals de boscos públics.	Part general		A. Rendiments del capital mobiliari: procedents de la participació en els fons propis de qualsevol tipus d'emittent, obligats per la cessió a tercers de capital propi, procedents d'operacions de capitalització. A. Del capital mobiliari: a) Rendiments d'arrendaments de béns mobles, negocis o mines o sotsarrendaments; b) Rendiments de prestació d'assistència tècnica excepte en l'àmbit d'una activitat econòmica; c) Rendiments de la propietat intel·lectual en què el contribuïent no n'és l'autor; d) Rendiments de la propietat industrial que no es troba afectada per una activitat econòmica del contribuïent. B. Del capital immobiliari: a) Arrendaments immobiliaris imputats; b) Arrendaments immobiliaris i cessió a tercers de béns immobles.	18% Tributen a la part general.	
GR	Guanyos de capital	Entre el 0% i el 20%		Dividends de SA; interessos de bons del Govern, d'empreses residents, de dipòsits bancaris.	10%	
PT	Guanyos de capital.	Tributen a la part general.		Dividends i interessos (la resta de rendes d'inversió tributen en la part general).	20%	

Nota: NO: Noruega; DK: Dinamarca; SE: Suècia; FI: Finlàndia; BE: Bèlgica; IE: Irlanda; AT: Àustria; NL: Holanda; FR: França; UK: Regne Unit; DE: Alemanya; IT: Itàlia; ES: Espanya; GR: Grècia; PT: Portugal
 Font: Taxations trends in the European Union. Data for the Member States and Norway. Edició 2009; European Tax Handbook 2009. Ed IBFD. "Taxes in Europe" database de l'Eurostat; i Statistics database de l'Eurostat.

IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT

Països	Impostos indirectes. Impostos sobre la producció i la importació [D2]		Impostos sobre els productes (D21)		IVA (D211)		IVA		
	Recaptació de l'impost per còpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per còpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per còpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Tipus	Tipus de béns	Exemptions
NO	7.642,8	12,6%	7.293,6	12,0%	5.028,6	8,3%		General	
							25%	General	
							1,4%	Alimentació	
							8%	Transport de passatgers; serveis de radiodifusió; cinema; allotjament en hotels i càmpings; lloguer de segones residències.	
							0%	Venda de llibres i premsa	
DK	7.500,2	18,0%	6.758,8	16,3%	4.340,3	10,4%		General	
							25%		
							0%	Premsa	Tractaments hospitalaris; serveis mèdics, dentistes; assistència pública i guarderia; ensenyament escolar i universitari; activitats culturals; activitats esportives no professionals; transport de passatgers; servei postal; lloguer, lising i administració de la propietat immobiliària; algunes transaccions financeres i bancàries; serveis d'agències de viatges; loteries; pompes fúnebres; propietat immobiliària.
SE	6.190,5	17,0%	4.635,8	12,8%	3.348,5	9,2%		General	
							25%	General	
							12%	Alimentació i serveis relacionats amb turisme	
							6%	Premsa i revistes periòdiques; transport intern de persones; serveis de transport aeri; entrades a cinema, circ i concerts.	
							0%	Béns i serveis mèdics; o per inversions; alguns serveis financers, assegurances i reassegurances.	

Països	Impostos indirectes. Impostos sobre la producció i la importació (D2)		Impostos sobre els productes (D21)		IVA (D211)		IVA		
	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Tipus	Tipus de béns	Exemptions
FI	4.517,0	13,3%	4.434,0	13,0%	2.842,5	8,3%	22%	General	Atenció mèdica i hospitalària pública i part de la privada; serveis socials del benestar; serveis d'educació legals; transaccions financeres, i de fets de deute; serveis d'assegurança; jocs i loteries; serveis d'actuacions artístiques.
							12%	Alimentació, i menjar d'animals	
							8%	Llibres; medicines; serveis de transport de passatgers; serveis d'allotjament; serveis esportius; serveis artístics; serveis de perruqueria; reparacions menors d'habitatge i bicicletes.	
							0%	Prensa; vaixells i la seva venda, lloguer, reparació i manteniment (excepte els usats per esport i lleure).	
BE	4.258,0	13,5%	3.735,0	11,8%	2.258,7	7,1%	21%	General	
							12%	Per productes de plantes protegides, margarina, gomes i tubs per a rodes de màquina agrícola; alguns fuels sòlids; televisió de pagament; habitatge social.	
							6%	Habitatge públic; rehabilitació d'habitatge vel; aliments, aigua, productes farmacèutics, animals, art i publicacions, alguns serveis intensius en treball.	
							6%	Habitatge nou privat, els primers 50.000 € de factura.	
							0%	Prensa diària.	Serveis mèdics i alguns de paramèdics; serveis d'alguns establiments esportius; serveis hospitalaris i similars; serveis de notaries; operacions d'assegurança; apostes, loteries.

Països	Impostos indirectes. Impostos sobre la producció i la importació (D2)		Impostos sobre els productes (D21)		IVA (D211)		IVA		
	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Tipus	Tipus de béns	Exemptions
IE	5.953,1	13,5%	5.544,4	12,5%	3.342,3	7,6%	21,5%	General	
							13,5%	Diferents serveis; diaris; construcció; energia i fuel per a les famílies.	
							0%	Alimentació bàsica; roba i sabates per infants; llibres; serveis bancaris i d'assegurances; serveis mèdics i de la salut.	
AT	4.697,9	14,4%	3.721,2	11,4%	2.526,8	7,7%	20%	General	
							10%	Aliments, llibres i diaris, transport públic, lloguers residencials, productes farmacèutics.	
NL	4.537,8	13,1%	4.182,2	12,1%	2.620,9	7,6%	20%	General	
							6%	Aliments, aigua, farmàcia, art, esdeveniments culturals i publicacions.	L'entrega d'immobles; la renda d'immobles; oferta de serveis bancaris i asseguradores; serveis postals; serveis mèdics; les activitats d'organitzacions per joves, clubs esportius, entitats sense ànim de lucre socials o culturals; l'educació; creació i escriure.

Països	Impostos indirectes. Impostos sobre la producció i la importació (D2)		Impostos sobre els productes (D21)		IVA (D211)		IVA		
	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Tipus	Tipus de béns	Exemptions
FR	4.570,3	15,3%	3.302,6	11,0%	2.140,1	7,2%	19,16%	General	
									Transaccions d'exportació i equivalents; les activitats d'entreteniment subjectes a l'impost local d'entreteniment (activitats esportives); algunes operacions immobiliàries; algunes importacions; activitats educatives; activitats de medicina i paramedicina; algunes activitats que fan entitats sense finalitat de lucre.
UK	4.330,8	12,9%	3.813,2	11,3%	2.210,5	6,6%	2,1%	Productes de medicina; premsa escrita.	
							15%	General	
							5%	Fuel i electricitat; i a les instal·lacions de materials estalviadors d'energia.	
							0%	Alguns productes d'alimentació; llibres; noves construccions; transport de passatgers; roba i sabates de nens.	
DE	3.805,9	12,9%	3.132,6	10,6%	2.066,2	7,0%	19%	General	
							7%	Producte d'alimentació i agrícoles; llibres; revistes; premsa; certs objectes d'art; transport públic.	Entregues d'exportacions, oferta intracomunitària de béns; la provisió de crèdits; serveis prestats per metges i altres professionals de la medicina; serveis financers; serveis culturals oferts al públic (teatre, museus, zoo, escoles privades, orquestres...); educació general i formació vocacional oferta per centres i institucions; lloguers d'immobles a llarg termini; les vendes d'empreses que ocupen cecs.

Països	Impostos indirectes: impostos sobre la producció i la importació (D2)		Impostos sobre els productes (D21)		IVA (D211)		IVA		
	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Tipus	Tipus de béns	Exemptions
IT	3.892,8	14,9%	2.948,2	11,3%	1.618,1	6,2%	20%	General	
								Habitatge no luxós; alimentació; electricitat; hidrocarburs minerals, medicines, i actuacions artístiques.	
								Alimentació bàsica; premsa; algunes despeses mèdiques; habitatge residencial.	
ES	2.840,8	12,0%	2.585,2	10,9%	1.448,8	6,1%	16%	General	Transaccions internes sobre salut, seguretat social, assegurances i reassegurances; activitats d'associacions de joventut; clubs esportius, institucions sense finalitat de lucre; educació; composició i escriptura.
								Activitats esportives, alimentació, aigua, flors i plantes, productes de la salut, habitatge, serveis d'esbarjo, transport aeri i per mar de passatgers, hotels i restaurants, i serveis agrícoles.	
								Llibres, pa, llet, fruita i verdures, medicines, i habitatge protegit.	
GR	2.518,2	12,3%	2.458,3	12,0%	1.478,1	7,2%	19%	General	
								Productes frescos d'alimentació, productes farmacèutics, transports i electricitat, alguns serveis professionals oferits per hotels, restaurants i cafès, i serveis de metges i dentistes.	
								Premsa, llibres, i lliquets de teatre.	
PT	2.357,7	15,3%	2.233,0	14,5%	1.352,8	8,8%	20%	General	
								Restaurants, alguns vins, alguns aliments, i carburants.	
								Alimentació bàsica; llibres; premsa; aigua i electricitat...	

Nota: NO: Noruega; DK: Dinamarca; SE: Suècia; FI: Finlàndia; BE: Bèlgica; IE: Irlanda; AT: Àustria; NL: Holanda; FR: França; UK: Regne Unit; DE: Alemanya; IT: Itàlia; ES: Espanya; GR: Grècia; PT: Portugal.
 Font: Taxations trends in the European Union. Data for the Member Status and Norway. Edició 2009; European Tax Handbook 2009. Ed IBFD. "Taxes in Europe" database de l'Eurostat; i Statistics database de l'Eurostat.

IMPOST DE SOCIETATS

Països	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Impostos sobre la renda o els beneficis de les societats (D51B + D51C2), Impost de Societats.										
			Rendes generals (beneficis)					Guanyos de capital					
			Categories de renda incloses	Tipus general sobre la base (o renda imposable)	Trams	Exemptions	Deduccions	Guanyos inclosos	Tipus	Exemptions guanyos de capital			
NO	6.871,2	11,3%	La base de l'impost són totes les rendes i els guanyos del capital de societats limitades i il limitades.	28%		Els rendiments i guanyos de capital derivats de les accions possides per empreses sobre empreses de l'àrea econòmica europea (30 països) estan exempts.	Les pèrdues es poden deduir cap endavant. Hi ha un crèdit fiscal per a les despeses en R+D aprovades pel Consell de Recerca de Noruega.						
				Tenen un recàrrec del 50%	Empreses d'exploració i explotació de recursos petrolers i de gas natural.								
				10%	Empreses residents a la província de Svalbard.								
DK	1.503,8	3,6%		25%								25%	
SE	1.448,7	4,0%		26,3%					Les pèrdues de capital es poden deduir i l'irar cap endavant.	Guanyos del capital tributen junt amb els beneficis: venda d'accions, de propietats i d'altres actius.		26,3%	
FI	1.320,8	3,9%		26%								26%	
BE	1.145,4	3,6%		33,99%	General.							33,99%	
			Beneficis nets imposables (que difereixen dels beneficis comptables) de les empreses amb personalitat jurídica belga i les filials de les multinacionals.	Tipus per empreses amb menys de 322.501 € de renda.		Renda derivada d'accions de la societat (per incentivar la capacitat d'autofinançament de les empreses).	Per rendes de les patents, per inversió, per elements no imposables, per pèrdues d'altres anys.						
				24,98%	fins a 25.000								
				31,93%	25.001-90.000								
				35,54%	90.001-322.500								

Impostos sobre la renda o els beneficis de les societats (D51B + D51C2). Impost de societats.										
Països	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Categories de renda incloses	Rendes generals (beneficis)				Guanyos de capital		
				Tipus general sobre la base (o renda imposable)	Trams	Exempcions	Deduccions	Guanyos indobos	Tipus	Exempcions guanyos de capital
IE	1.554,4	3,5%	Beneficis en general.	12,50%			Les pèrdues es poden deduir i tirar endavant de forma il·limitada. Crèdit fiscal del 25% de l'increment de despeses en R+D.	Rendes passives (provinents no del negoci) i guanyos de capital.	20%	
			Rendes provinents dels recursos del camp de petroli i gas.	25% (+5% - 15%) dependent de la ràtio de beneficis				Guanyos de capital de venda d'actius del negoci.	12,5%	
			Renda no distribuïda de la terra i d'inversions d'empreses per accions no cotitzables i d'empreses que ofereixen serveis professionals.	20%						
AT	851,5	2,6%	Beneficis d'empreses domiciliades a Dinamarca, i de les seves filials fora del país. Per calcular els beneficis es dedueixen dels ingressos les despeses relacionades amb l'activitat, els interessos i la depreciació.	25%	El paguen joint stock companies i similars; cooperatives, bancs d'estalvi; associacions de compradors, productors i venedors; mútues d'assegurances; estacions proveïdores d'energia.				25%	
NL	1.230,3	3,5%	Renda imposable: beneficis bruts menys costos i despeses deduïbles. Definició legal de beneficis no comptables; els grups d'empreses tributen conjuntament (això té avantatge per a la consolidació de pèrdues i per al repartiment d'actius fixos).	20%	fins a 40.000 € de benefici.		Els beneficis de possessió d'accions i de la seva venda estan exempts; evitar doble imposició, quan els beneficis de la filial es distribueixen a l'empresa matriu. Sempre que es mantingui com a mínim el 5% del capital nominal de la filial.	Guanyos de capital tributen en la part general.		
				23%	40.000-200.000 €					
				25,5%	més de 200.000 € de benefici.					

Impostos sobre la renda o els beneficis de les societats (D51B + D51C2). Impost de societats.														
Països	Recaptació de l'impost per capita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Rendes generals (beneficis)					Guanyos de capital						
			Categories de renda incloses	Tipus general sobre la base (o renda imposable)	Trams	Exemptions	Deduccions	Guanyos inclosos	Tipus	Exemptions guanyos de capital				
FR	886,1	3,0%	Beneficis operatius (ingressos menys despeses) menys costos i despeses deduïbles; rendes del lloguer de la propietat; renda d'interessos, renda de dipòsits o obligacions, i guanyos de capital.	34,43% (33,33% + 3,3% càrrega social).	Pels beneficis de grans empreses amb vendes > 7.630.000 € i beneficis imposibles > 289.000 €	Les cooperatives o associacions que tan béns pels seus membres (les agrícoles, les d'habitatges, les d'inversió).								
				33,33%	tipus general									
				15% sobre els primers 38.120 €, la resta de beneficis al 33,33%.	Empreses amb ingressos < 7.630.000 €; que no pertanyin a una altra empresa; i que el 75% del seu capital desemborsat estigui en mans de persones naturals.									
				0,13% sobre les vendes netes.	Estan exemptes les petites empreses.									
					Contribució a la solidaritat social.									
					Impost professional: es cobra a nivell local.									
UK	1.154,6	3,4%	Beneficis comptables.	28%	Exempció del 20% de les despeses d'inversió en plantes i maquinària. Exempció de les despeses de capital el primer any de negoci fins a 55.481 €.	Crèdits fiscals de les despeses en R+D								
				21%	Peïta empresa beneficis inferiors a 327.082 €.									

Països	Recaptació de l'impost per còpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Impostos sobre la renda o els beneficis de les societats (D51B + D51C2). Impost de societats.					Guanyos de capital								
			Categories de renda incloses	Tipus general sobre la base (o renda imposable)	Trams	Exemptions	Deduccions	Guanyos inclosos	Tipus	Exemptions guanyos de capital						
DE	512,0	1,4%													Queda exempt el 95% del guany de capital derivat de la venda de participacions quan l'empresa compradora ha de tributar a Alemanya.	
			La base de l'impost són les rendes generades per les empreses (beneficis comptables).	1,583% (1,5% + 5,5% recàrrec de solidaritat per reunificació).	El paguen les empreses o societats de responsabilitat limitada, les cooperatives, les associacions i les fundacions (no el paguen les empreses de societat il·limitada ni els professionals (autònoms)).	Estan exemptes les fundacions de caritat, les institucions eclesiaístiques, i els clubs esportius.		Guanyos de capital tributen en la part general.								
			Hi ha a més l'impost sobre negocis, que es paga a nivell municipal. La base de l'impost són 3,5% dels beneficis, que es poden modificar per un multiplicador que com a mínim és del 200%.	En mitjana se situa al voltant del 14%.	L'impost sobre negocis el paguen tant les societats de responsabilitat limitada com il·limitada i els empresaris individuals.	Els individus i societats il·limitades tenen una exempció de 24.500 €.										
IT	840,1	3,2%		29,8% és en mitjana l'impost que acaben pagant les corporacions.												El 5% del valor de la venda de participacions o dels instruments financers similars si han estat mantingudes com a mínim durant 1 any.
			Impost de societats	27,50%					Les pèrdues es poden deduir fins a 5 anys després. Crèdit fiscal per a la inversió en empreses situades en àrees deprimides. Crèdit fiscal addicional del 10%-40% de la despesa en R+D.							
			Impost de societats regional (IRAP): Valor de la producció i input de producció, exclosos els costos de personal i d'interessos, i les pèrdues.	3,9% (les regions el poden incrementar o reduir un 1%).		Tot i que en general no es resten els costos de personal, alguns costos de personal sí que estan exempts: una quantitat bàsica per cada ocupat, els costos de personal de R+D, i alguns dels costos de formació de nous ocupats.										

Impostos sobre la renda o els beneficis de les societats (D51B + D51C2). Impost de societats.										
Països	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació d'impost sobre el PIB	Rendes generals (beneficis)				Guany de capital			
			Categories de renda incloses	Tipus general sobre la base (o renda imposable)	Trams	Exempcions	Deduccions	Guanyos indosos	Tipus	Exempcions guanyos de capital
ES	1.125,7	4,8%	Beneficis de: persones jurídiques, excepte societats civils; fons d'inversió; unions temporals d'empreses; fons de capital risc; fons de pensions; fons de regulació del mercat hipotecari; fons de titularització hipotecària; determinats fons de titularització d'actius; fons de garantia d'inversions.	30%	General.				Guanyos de capital tributen en la part general.	
				25%	Empreses de reduïda dimensió, amb xifra de negocis inferior a 8 milions d'euros (en la part de la base imposable fins a 120.202 €); mútues, cooperatives de crèdit, caixes rurals; col·legis professionals, associacions empresarials, sindicats.					
				20%	Cooperatives fiscalment protegides.					
				10%	Entitats sense ànim de lucre.					
				1%	SICAV, SIM, fons d'inversió financers i immobiliaris.					
				0%	Fons de pensions.					
				35%	Exploració d'hidrocarburs.					
GR	525,2	2,6%	Renda neta o beneficis abans d'impostos.	25%	Societats anònimes i Soc. Resp. Lim.			Les pèrdues es poden deduir cap endavant durant 5 anys.	Guanyos de capital tributen en la part general.	
				20%	Associacions de responsabilitat il·limitada i limitada, societats civils.					
PT	568,8	3,7%	Beneficis comptables.	26,5%	General.				Guanyos de capital tributen en la part general.	
				14,0%	Fins a 12.500 € de beneficis.					

Note: NO: Noruega; DK: Dinamarca; SE: Suècia; FI: Finlàndia; BE: Bèlgica; IE: Irlanda; AT: Àustria; NL: Holanda; FR: França; UK: Regne Unit; DE: Alemanya; IT: Itàlia; ES: Espanya; GR: Grècia; PT: Portugal
 Font: Taxations trends in the European Union. Data for the Member Status and Norway. Edició 2009; European Tax Handbook 2009. Ed IBFD. "Taxes in Europe" database de l'Eurostat; i Statistics database de l'Eurostat.

IMPOST SOBRE EL PATRIMONI

D59a Impuestos corrents sobre el capital. A Espanya equivalent a l'Impost sobre el patrimoni						
Països	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus	Tipus de béns	Exempcions
NO	295,3	0,5%	Valor net dels actius del contribuent.	1,1%		Exempts els primers 56.440 € de riquesa neta.
DK	304,3	0,7%	No hi ha impost sobre riquesa neta. Però aquí s'inclouen impostos sobre la propietat immobiliària.			
SE	Abolït des de 2007					
FI	161,1	0,5%	Impost patrimoni abolït des de 2006, però tenen l'impost sobre propietat immobiliària.			
			Impost sobre la propietat immobiliària. Paguen l'impost els propietaris o aquells que ocupen la propietat de forma similar a ser-ne propietari. En el cas de companyia d'habitatge residencial, o corporacions que són els propietaris legals de la propietat, aquestes companyies o corporacions són qui paguen l'impost.	0,5%-1%	General.	Estan exempts les zones d'aigua i les terres forestals i agrícoles.
				0,22%-0,5%	Residències permanents.	
				1%-3%	Solars per habitatge no edificats.	
BE	63,8	0,2%	Abolït			
IE	Abolït					
AT	Abolït					
NL	1,8	0,0%	No hi ha impost sobre riquesa neta			
FR	272,6	0,9%				
			Valor net de mercat dels actius	0,55%	790.000-1.280.000	Exempts els primers 790.000 €.
				0,75%	1.280.000-2.520.000	
				1%	2.520.000-3.960.000	
				1,30%	3.960.000-7.570.000	
				1,65%	7.570.000-16.480.000	
				1,80%	més de 16.480.000	

Països	D59a impostos corrents sobre el capital. A Espanya equivalent a l'impost sobre el patrimoni					
	Recaptació de l'impost per còpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus	Tipus de béns	Exemptions
UK	599,5	1,8%	No hi ha impost sobre riquesa neta. Però aquí s'inclouen impostos sobre la propietat immobiliària.			
DE	nd	nd	No hi ha impost sobre la riquesa neta.			
IT	11,0	0,04%	No hi ha impost sobre la riquesa neta.			
ES	54,4	0,2%	Abolir 2008			
			Patrimoni net (valor dels béns i drets menys càrregues i gravàmens i els deutes i obligacions personals dels quals responen aquests béns i drets) de les persones físiques.	Abans de 2008, tipus progressiu en 8 trams, des de 0,2% (fins a 127.169 €) a 2,5% (més de 10.695.996 €).		Mínim exempt de 108.182 €, i exempció de: béns integrats en el patrimoni històric espanyol i de les COMUNITATS AUTÒNOMES; objectes d'art i antiquitats amb valor reduït; aixovar domèstic; drets consolidats dels particips en plans de pensions; drets derivats de la propietat intel·lectual o industrial; els valors exempts en IRPF; béns i drets de persones físiques per desenvolupar la seva activitat econòmica; participacions en determinades entitats; habitatge habitual.
GR	16,1	0,1%	Abolir 2008			
PT	0,0	0,0%	Abolir			

Note: NO: Noruega; DK: Dinamarca; SE: Suècia; FI: Finlàndia; BE: Bèlgica; IE: Irlanda; AT: Àustria; NL: Holanda; FR: França; UK: Regne Unit; DE: Alemanya; IT: Itàlia; ES: Espanya; GR: Grècia; PT: Portugal.
 Font: Taxations trends in the European Union. Data for the Member Status and Norway. Edició 2009; European Tax Handbook 2009. Ed IBFD. "Taxes in Europe" database de l'Eurostat; i Statistics database de l'Eurostat.

IMPOST SUCCESSIONS I DONACIONS

D91a. Imposos sobre les transferències de capital. A Espanya equivalent a l'impost de successions i donacions									
Països	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus i trams	Exemptions	Deduccions			
NO	68,6	0,1%	Herències i donacions de propietats immobles.	Tipus 1: fills, adoptats, i ascendents. 6% 8%	Tipus 2: resta 10% 15%	Trams 56.439-96.067 més de 96.067 €		Exempts els primers 56.440 €.	
DK	96,0	0,23%			Per als parents pròxims.			La dona i els parents més pròxims estan exempts; les herències inferiors a 34.310 €; les pensions per a fills i filles menors de 24 anys; fons d'inversió.	
SE	Abolit								
FI	87,0	0,26%	Valor de l'herència i la donació.	15% 25%	Per la resta.				
			Es paga sobre la part rebuda de l'herència, en funció del grau de parentiu: tipus 1, parella i ascendents i descendents directes; tipus 2, la resta. Es considera herència tot traspàs de propietat.	tipus 1	tipus 2	Trams per successions	Trams per donacions		El cònjuge té dret a deducció de 60.000 €; fills menors de 18 anys 40.000 €. Si el valor de la quota líquida és inferior a 20.000 €, està exempta.
				7%	20%	20.000-40.000	4.000-17.000		
				10%	26%	40.000-60.000	17.000-50.000		
				13%	32%	més de 60.000	més de 50.000		

Països	D91a. Impostos sobre les transferències de capital. A Espanya equivalent a l'impost de successions i donacions									
	Recaptació de l'impost per còpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus i trams	Exemptions	Deduccions	Recaptació de l'impost per còpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	
BE	194,8	0,6%								
			Tributa la suma neta rebuda de l'herència per cada hereu. Els tipus depenen del grau de parentiu i de la regió. Pels parents més pròxim a la regió de Brussel·les.	3%	Fins a 50.000	Els tipus incrementen entre un 20% i un 80% segons el grau de parentiu.		15.000 € exempts per al cònjuge i per als parents ascendents i descendents en línia directa. Per als fills < 21 anys s'afegeix una exempció de 2.500 € per cada any inferior als 21.		
				8%	50.000-100.000					
				9%	100.000-175.000					
				18%	175.000-250.000					
				24%	250.000-500.000					
				30%	més de 500.000					
IE	90,78	0,2%								
			Valor de mercat de l'herència o donació.	25%				Exempts els primers 542.544 € en línia directa		Reducció del 90% del valor del negoci i de les propietats agrícoles.
AT	18,7	0,1%	Abolir el 2008.							
NL	114,7	0,3%								
			Es paga sobre la part rebuda de l'herència, en funció del grau de parentiu: tipus 1, parella i fills; tipus 2, parents; tipus 3, resta.	5%	26%	41%	Fins a 22.763	532.570 € exempt per a la parella; fills menors de 23 anys, 4.536 € para cada any menor de 23; fills majors de 23 anys 10.323 € exempts, per a herències menors de 27.309 €.		
				8%	30%	45%	22.763-45.519			
				12%	35%	50%	45.519-91.026			
				15%	39%	54%	91.026-182.042			
				19%	44%	59%	182.042-364.073			
				23%	48%	63%	364.073-910.163			
				27%	53%	68%	més de 910.163			

Països	D91a. Impostos sobre les transferències de capital. A Espanya equivalent a l'impost de successions i donacions									
	Recaptació de l'impost per còpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus i trams	Exemptions	Deduccions	Recaptació de l'impost per còpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	
FR	139,8	0,5%								
			Sobre tota l'herència	5%	fins a 7.922	Per graus de parentesc menor incrementen els tipus, el màxim és del 60%		Exempció de 156.357 € per a hereus i donataris en línia directa.		
				10%	fins a 11.883					
				15%	fins a 15.630					
				20%	fins a 542.036					
				30%	fins a 886.020					
				35%	fins a 1.772.041					
				40%	més de 1.772.041					
UK	91,8	0,3%								
				40%	Herències.			Exempts els primers 340.166 € per individu.		
				20%	Donacions fetes 7 anys abans de la mort.					
DE	nd	nd								
			Herències i donacions.	Grup 1: cònjuge, fills, néts i ascendents primera línia.	Grup 2 i 3: parents i resta.			Exempció de: cònjuges i parelles: 500.000 €; fills: 400.000 €; néts: 200.000 €; altres grup 1, 100.000 €; grups 2 i 3, 20.000 €.		
				7%	30%	fins a 75.000				
				11%	30%	fins a 300.000				
				15%	30%	fins a 600.000				
				19%	30%	fins a 6.000.000				
				23%	50%	fins a 13.000.000				
				27%	50%	fins a 26.000.000				
				30%	50%	més de 26.000.000				

D91a. Impositos sobre les transferències de capital. A Espanya equivalent a l'impost de successions i donacions									
Països	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus i trams	Exempcions	Deduccions	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost
IT	2,5	0,01%	Valor net de l'herència o la donació	Herències.	Donacions.				En herències, exempció dels primers 1.000.000 € per a cònjuge, descendents i ascendents directes; i 100.000 € per a germans.
				4%	4%	Cònjuge, descendents i ascendents directes.			
				6%	4%	Germans			
				6%	6%	Parents fins a 4t grau			
				8%	8%	Resta			
ES	65,4	0,3%	El valor net (es poden deduir determinades càrregues i deutes) dels bens i drets adquirits per herència o donació per part de les persones físiques.	16 trams del 7,65% (fins a 7.993 €) al 34% (a partir de 800.000 €)	Quota tributària s'incrementa en funció del grau de parentiu i el patrimoni net previ del beneficiari. Grup 1: descendents directe < 21 anys; grup 2: descendents directes > 21 anys, dono, i ascendents; grup 3: parents fins a 3r grau; grup 4: parents a partir de 4t grau i resta.	Les comunitats autònomes han tendit a reduir tant els tipus com els coeficients del patrimoni preexistent.			Diferents comunitats autònomes apliquen reduccions entre el 80% i el 100% de la quota tributària d'alguns elements patrimonials: donacions de diners per adquirir habitatge habitual; donacions de diner destinats a adquirir empreses individuals o negocis professionals; donació d'habitatge habitual.
GR	26,7	0,1%		Per sobre del valor exempt, el grup 1 paga: 1% del valor "raonable de mercat" dels bens immobles; 0,6% del valor de les accions que colitzen a borsa; 1,2% del valor de les obligacions i participacions d'empreses que no colitzen a borsa; 10% pel valor de la resta d'actius.	Per sobre del valor exempt, el grup 2 paga: 1% del valor "raonable de mercat" dels bens immobles; 1,2% del valor de les accions que colitzen a borsa; 2,4% valor de les obligacions i participacions d'empreses que no colitzen a borsa; 10% pel valor de la resta d'actius.				Grup 1: 15.956 € + 3.991 € amb màx. de 47.858 €; grup 2: 15.956 €; grup 3: 7.993 €. A més, exempció de 47.858 € discapacitat 33% i 150.253 discapacitat 65%. Exempcions del 95% 99% del valor net de l'adquisició de: empreses familiars, activitats professionals; participacions en entitats "familiars"; finques rústiques forestals; habitatge habitual del causant.
PT	0,9	0,0%	Abolir el 2004						Són deducibles les despeses de funerals, deutes de la persona morta, despeses d'atenció de la persona morta.

Nota: NO: Noruega; DK: Dinamarca; SE: Suècia; FI: Finlàndia; BE: Bèlgica; IE: Irlanda; AT: Àustria; NL: Holanda; FR: França; UK: Regne Unit; DE: Alemanya; IT: Itàlia; ES: Espanya; GR: Grècia; PT: Portugal.
 Font: Taxations trends in the European Union. Data for the Member States and Norway. Edició 2009; European Tax Handbook 2009. Ed IBFD. "Taxes in Europe" database de l'Eurostat; i Statistics database de l'Eurostat.

IMPOSTOS SOBRE ACTES JURÍDICOS DOCUMENTATS I IMPOST SOBRE BÉNS IMMOBLES

Països	ITPAJD + IBI + I. Patrimoni + I. successions i donacions (D214b+D214c+D214k+D29a+D29b+D29e+D29f+D59a+D59f+D91)		D214b+D214c. Imposos sobre fimbres i impostos sobre transferències financeres i de capital, i sobre documents oficials. A Espanya equival a l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats						D29a. Imposos sobre la propietat o l'ús de la terra, els edificis (inclosos els habitatges ocupats pels seus propietaris) o altres construccions utilitzades per les empreses en la producció. Real State Tax. A Espanya s'equival amb l'impost sobre béns immobles (IBI)				
	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus	Tipus de béns	Exempcions	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus	Exempcions
NO	815,1	1,3%	154,8	0,3%					168,8	0,3%			
DK	1.143,7	2,8%	214,2	0,5%					467,2	1,1%			
SE	523,2	1,4%	111,7	0,3%					309,3	0,9%	Habitatge habitual.	0,75% del valor de l'actiu.	Màxim 650 per habitatge i any.
FI	452,5	1,3%	132,3	0,4%					0,0	0,0%			
					Compravenda de propietats immobiliàries (sobre terra i edificacions) i sobre títols de deute (accions, participacions, obligacions).	4%	Propietats immobles.	Joves de 19 a 39 anys, exempts en la compra de l'habitatge habitual (com a mínim han de comprar el 50% del valor). Exemptes les transferències de propietats immobiliàries o de títols, derivades de fusions o divisions d'empreses quan es manté l'activitat.					
BE	1.123,8	3,6%	350,3	1,1%			Títols de deute.		373,25	1,2%			

Països	ITPAJD + IBI + I. Patrimoni + I. successions i donacions (D214b+D214c+D214k+D29a+D29b+D29e+D29h+D29e+D59+D59+D91)		D214b+D214c. Imposos sobre timbres i impostos sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats oficials. A Espanya equival a l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats							D29a Imposos sobre la propietat o l'ús de la terra, els edificis inclosos els habitatges ocupats pels seus propietaris o altres construccions utilitzades per les empreses en la producció. Real State Tax. A Espanya equival a l'impost sobre béns immobles (IBI)				
	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus	Tipus de béns	Exempcions	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus	Exempcions	
IE	1.220,0	2,8%	732,0	1,7%	Per venda, donació, traspàs, i arrendament de propietats.	Fins al 6%			277,2	0,6%				
							Propietats residencials fins a 125.000 €	La compravenda de la transacció de propietats residencials està exempta; l'emissió d'accions de capital està exempta.						
							125.000 €- 1.000.000 €							
							més de 1.000.000€							
							Transaccions d'accions i obligacions.							
							Arrendaments.							
AT	514,0	1,6%	95,3	0,3%					75,4	0,2%				
NL	1.006,6	2,9%	303,5	0,9%					161,9	0,5%				
FR	1.492,9	5,0%	176,2	0,6%					768,2	2,6%				
UK	1.561,7	4,6%	351,6	1,0%					481,6	1,4%				
DE	nd	nd	nd	nd					nd	nd				
IT	1.472,7	5,6%	493,7	1,9%					193,4	0,7%				

Països	ITPAJD + IBI + I. Patrimoni + I. Successions i donacions (D214b+D214c-D214k+D29a-D29b+D29e+D29f+D59a+D59f+D91)		D214b+D214c Impostos sobre fimbres i impostos sobre transferències financeres i de capital, i sobre documents oficials. A Espanya equival a l'impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats						D29a. Impostos sobre la propietat o l'ús de la terra, els edificis (inclosos els habitatges ocupats pels seus propietaris) o altres construccions utilitzades per les empreses en la producció. Real State Tax. A Espanya equival a l'impost sobre béns immobles (IBI)				
	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus	Tipus de béns	Exempcions	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Base de l'impost	Tipus	Exempcions
ES	806,4	3,4%	392,4	1,7%	Transmissions patrimonials oneroses: transmissió de béns mobles i immobles i constitució i cessió de dret reals sobre aquests, i concessions administratives.	4% transmissió de béns mobles; 7% transmissió de béns immobles; 4% concessions administratives.	Hi ha tipus més reduïts segons les comunitats autònomes (1%-5%) per determinades transmissions de béns immobles (HPC, discapacitats, joves...)	Hi ha en algunes comunitats autònomes deduccions a la quota de l'impost.	156,6	0,7%	Valor catastral dels béns immobles	0,4% per propietats urbanes; 0,3% per propietats rústiques. Variacions segons COMUNITATS AUTÒNOMES.	
GR	329,3	1,6%	200,2	1,0%	Actes jurídics documentats. Documents notarial (escriptures, actes i testimonis notarial).	1% general	Hi ha tipus més reduïts segons les comunitats autònomes (0,1%-0,5%) per determinats actes documentats.	Hi ha en algunes comunitats autònomes deduccions a la quota de l'impost.	13,3	0,1%			
PT	392,0	2,5%	228,3	1,5%					96,9	0,6%			

Nota: NO: Noruega; DK: Dinamarca; SE: Suècia; FI: Finlàndia; BE: Bèlgica; IE: Irlanda; AT: Àustria; NL: Holanda; FR: França; UK: Regne Unit; DE: Alemanya; IT: Itàlia; ES: Espanya; GR: Grècia; PT: Portugal.
 Font: Taxations trends in the European Union. Data for the Member States and Norway. Edició 2009; European Tax Handbook 2009. Ed IBFD. "Taxes in Europe" database de l'Eurostat; i Statistics database de l'Eurostat.

COTITZACIONS SEGURETAT SOCIAL

Països	Cotitzacions socials obligatòries (D611111 + D61121 + D61131)		Agregat						Autònoms			
	Recaptació de l'impost per càpita	Recaptació de l'impost sobre el PIB	Tipus general	Ocupador	Empleat	Deduccions	Topall màxim que es paga	Tipus general	Ocupador	Empleat	Deduccions	
NO	5.498,1	9,1%	28,70%	22,93%	5,77%	Tipus reduïts per a gent gran i joves.		11%				
DK	414,1	1,0%	8%	3%	5%							
SE	4.428,6	12,2%	38,42%	31,42%	7%		Topall màxim per al treballador.	29,71%	29,71%			
				10,21%		Gent gran.		10,21%			Gent gran.	
				21,31%		Per a joves 18-26 anys.		15,07%			Per a joves de 18-26 anys.	
FI	4.054,6	11,9%	29,91%	23,36%	6,55%							
BE	4.296,6	13,6%	48%	35%	13%							
IE	2.187,2	4,9%	16,75%	10,75%	6%		75.036 € per a l'empleat.	5%	5%		Sobre rendes superiors a 3.174 €.	
AT	4.633,9	14,2%	39%	21%	18%		56.280					
NL	4.692,1	13,5%	41,15%	11,65%	29,5%							
FR	4.852,7	16,2%	53,81%	40,11%	13,7%							
UK	2.253,5	6,7%	-	-	-							
DE	4.476,2	15,2%	38,20%	19,10%	20%							
IT	3.387,0	13,0%	40-45%	35%	10%							
ES	2.879,6	12,2%	36,50%	30,15%	6,35%		3.166 € per mes.					
GR	2.379,9	11,7%	44,06%	28,06%	16,0%		5.543 € per mes.					
PT	1.797,5	11,7%	34,75%	23,75%	11,0%							

Nota: NO: Noruega; DK: Dinamarca; SE: Suècia; FI: Finlàndia; BE: Bèlgica; IE: Irlanda; AT: Àustria; NL: Holanda; FR: França; UK: Regne Unit; DE: Alemanya; IT: Itàlia; ES: Espanya; GR: Grècia; PT: Portugal.
 Font: Taxations trends in the European Union. Data for the Member Status and Norway. Edició 2009; European Tax Handbook 2009. Ed IBFD. "Taxes in Europe" database de l'Eurostat; i Statistics database de l'Eurostat.

DESPESA PÚBLICA TOTAL EN PROTECCIÓ SOCIAL (en % del PIB)									
Països	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Bèlgica	27.1	27.0	26.5	27.3	28.0	29.1	29.3	29.7	30.1
Bulgària	:	:	:	:	:	:	:	16.0	15.0
Rep. Txeca	18.5	19.2	19.5	19.4	20.2	20.2	19.3	19.1	18.7
Dinamarca	30.0	29.8	28.9	29.2	29.7	30.9	30.7	30.2	29.1
Alemanya	28.9	29.2	29.3	29.4	30.1	30.4	29.8	29.7	28.7 (p)
Estònia	:	:	14.0	13.1	12.7	12.6	13.0	12.7	12.4
Irlanda	15.2	14.6	13.9	14.9	17.5	17.9	18.2	18.2	18.2
Grècia	21.7	22.7	23.5	24.3	24.0	23.6	23.5	24.3	24.2
França	30.1	29.9	29.5	29.6	30.4	30.9	31.3	31.4	31.1 (p)
Itàlia	24.6	24.8	24.7	24.9	25.3	25.8	26.0	26.3	26.6 (p)
Xipre	:	:	14.8	14.9	16.3	18.4	18.1	18.4	18.4
Letònia	16.1	17.2	15.3	14.3	13.9	13.8	12.9	12.4	12.2(p)
Lituània	15.2	16.4	15.8	14.7	14.0	13.5	13.3	13.1	13.2 (p)
Luxemburg	21.2	20.5	19.6	20.9	21.6	22.1	22.2	21.7	20.4
Hongria	:	20.7	19.3	19.3	20.4	21.1	20.8	21.9	22.3
Malta	17.9	17.8	16.9	17.8	17.8	18.2	18.6	18.4	18.1
Holanda	27.8	27.1	26.4	26.5	27.6	28.3	28.3	27.9	29.3 (p)
Àustria	28.5	29.0	28.4	28.8	29.2	29.7	29.3	28.8	28.5
Polònia	:	:	19.7	21.0	21.1	21.0	20.1	19.7	19.2
Portugal	20.9	21.4	21.7	22.7	23.7	24.1	24.7	25.4	25.4
Romania	:	:	13.2 (p)	13.2 (p)	13.4 (p)	12.6 (p)	15.1 (p)	14.2	14.0
Eslovènia	24.5	24.4	24.2	24.5	24.4	23.7	23.4	23.0	22.8 (p)
Rep. Eslovaca	20.0	20.2	19.4	19.0	19.1	18.2	17.2	16.7	15.9 (p)
Finlàndia	27.0	26.2	25.1	24.9	25.6	26.5	26.6	26.7	26.2
Suècia	31.4	31.0	30.1	30.8	31.6	32.5	32.0	31.5	30.7 (p)
Regne Unit	26.3	25.7	26.4	26.8	25.7	25.7	25.9	26.3	26.4 (p)
UE-15	27.0	26.9	26.8	27.0	27.3	27.7	27.6	27.7 (p)	27.5 (p)
UE-27	:	:	:	:	:	:	:	27.1 (p)	26.9 (p)
Espanya	20.2	19.8	20.3	20.0	20.4	20.6	20.7	21.1	20.9 (p)
Catalunya (*)	:	17.4	17.1	17.0	17.1	17.2	17.7	17.7	:

(*) Elaboració amb dades IDESCAT.

(p) Provisional

Font: EUROBARÒMETRE SOCIAL DE CCOO DE CATALUNYA, elaborat amb dades EUROSTAT, IDESCAT. Actualització gener 2009

ACTUACIONS MÉS RELLEVANTS FETES A CATALUNYA EN MATÈRIA FISCAL

1. Impostos que s'han incrementat:

IMPOST SOBRE TRANSMISSIONS PATRIMONIALS I ACTES JURÍDICS DOCUMENTATS

Impost indirecte. La pujada de tipus impositors que s'ha fet ha tingut una forta incidència econòmica en la recaptació en tractar-se d'un impost afectat, entre d'altres, per la venda d'habitatges i per les escriptures notarials de les hipoteques.

Els augments els va iniciar el Govern de CiU i els ha continuat el Govern tripartit.

A. En l'Impost sobre transmissions patrimonials oneroses (una de les modalitats de l'impost):

Els principals canvis introduïts a Catalunya abans del 2004 són:

- En les transmissions d'immobles, i la constitució i la cessió de drets reals sobre aquests, s'incrementa la tarifa general del 6% (estatal) al 7%. En l'actualitat pràcticament totes les comunitats autònomes han realitzat aquest augment.
- Al mateix temps existeix un tipus reduït del 5% per a la transmissió d'immobles per a famílies nombroses, per a discapacitats, i per a joves menors de 32 anys. I una deducció del 70% de la quota de l'impost en les adquisicions d'immobles per part d'empreses per ser venudes posteriorment com a habitatge habitual.

A partir de l'any 2004 s'han introduït les següents modificacions:

En la Llei 16/2008, de 23 de desembre, de mesures fiscals i financeres:

1. S'amplia de tres a cinc anys el termini de què disposen les empreses per transmetre l'immoble i poder gaudir, amb caràcter definitiu, de la bonificació del 70% de la quota per la transmissió de la totalitat o d'una part d'un o més habitatges i els seus annexos a una empresa, a la qual siguin aplicables les normes d'adaptació del pla general de comptabilitat del sector immobiliari amb el compliment d'uns determinats requisits.

B. En l'Impost sobre actes jurídics documentats, documents notarials:

Els principals canvis introduïts a Catalunya abans del 2004 són:

- S'incrementa el tipus general de l'impost del 0,5% (estatal) a una escala progressiva fins a l'1%, i en el cas de les transmissions d'immobles en què s'hagi renunciat a l'exempció de l'IVA s'incrementa el tipus fins a l'1,5%. Pràcticament totes les comunitats autònomes han dut a terme aquests augments.
- Al mateix temps s'estableix un tipus reduït del 0,1% per a les transmissions i constitucions d'hipoteques sobre habitatges de protecció oficial.

A partir de l'any 2004 s'han introduït les següents modificacions:

En la Llei 7/2004, de 16 de juliol, d'ordenació econòmica, de mesures fiscals i financeres:

1. S'introdueix un tipus reduït del 0,3% per a documents notarials que formalitzin la constitució i la modificació de drets reals a favor d'una societat de garantia recíproca. Això afecta els documents que necessiten les SGR per concedir avals a les PIME.
2. S'elimina l'escala del tipus de gravamen que existia per a la resta de documents notarials, de manera que ara tributen tots a l'1%. Aquesta modificació implica incrementar l'impost segons la taula següent:

Base imposable. Euros.	Tipus de gravamen anterior	Tipus de gravamen actual
Fins a 60.000	0,5%	1%
De 60.000 a 100.000	0,75%	1%
Més de 100.000	1%	1%

En la Llei 5/2007, de 4 de juliol, de mesures fiscals i financeres:

3. Es redueix el tipus reduït aplicable als documents notarials que formalitzin la constitució i la modificació de drets reals a favor d'una societat de garantia recíproca amb domicili social a Catalunya, que passa del 0,3% al 0,1%.
4. Es crea un nou tipus reduït del 0,5% (abans de l'1%) en el cas de documents que formalitzin la constitució i la modificació de préstecs hipotecaris atorgats a favor de contribuents de 32 anys o menys o amb una discapacitat acreditada igual o superior al 33%, per a l'adquisició de llur habitatge habitual i sempre que la base imposable total, menys el mínim personal i familiar, en la seva darrera declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques no excedeixi els 30.000 euros. La mesura es desenvolupa en el marc de les polítiques de foment d'accés a l'habitatge per a joves.

IMPOST SOBRE VENDES MINORISTES DE DETERMINATS HIDROCARBURS

L'impost sobre les vendes minoristes de determinats hidrocarburs és un impost indirecte que grava les vendes al detall de carburants per automoció (gasolina, gasoil...).

A partir de l'any 2004 s'han introduït les modificacions següents:

En la Llei 7/2004, de 16 de juliol, d'ordenació econòmica, de mesures fiscals i financeres:

1. El Govern tripartit incrementa el tram autonòmic aplicant el gravamen màxim permès. La recaptació que s'obtingui d'aquest increment es destina a finançar la despesa sanitària.

Altres comunitats autònomes com Astúries, Galícia o Madrid, han fet augments en la mateixa línia, en algun cas l'increment ha estat similar i en d'altres, inferior.

CÀNON DE L'AIGUA

El Govern tripartit ha incrementat el cànon de l'aigua imposant: a) una major càrrega contributiva als consums domèstics sumptuaris, b) introduint-lo en determinats usos industrials i c) augmentant la càrrega impositiva en els abocaments d'aigües contaminants de les indústries.

Des de l'any 2004 s'han introduït canvis en el cànon de l'aigua en les lleis següents:

En la Llei 12/2004, de 27 de desembre, d'ordenació econòmica de mesures financeres.

En la Llei 21/2005, de 4 de juliol, de mesures fiscals i financeres.

En la Llei 5/2007, de 4 de juliol, de mesures fiscals i financeres.

En la Llei 17/2007, de 21 de desembre, de mesures fiscals i financeres.

En la Llei 16/2008, de 23 de desembre, de mesures fiscals i financeres.

TRIBUTS SOBRE EL JOC

La tributació sobre el joc està cedida totalment a la Generalitat de Catalunya. Inclou les taxes de joc, l'impost sobre el joc del bingo i el recàrrec sobre la taxa de màquines recreatives.

La darrera modificació més rellevant en tributs sobre el joc del Govern de CiU va ser en el pressupost de l'any 2002, en què es va establir un increment general del 2% en les quotes fixes de les màquines recreatives i d'atzar (increment que era superior en determinades màquines recreatives).

A partir de l'any 2004 s'han introduït les següents modificacions:

En la Llei 21/2005, de 4 de juliol, de mesures fiscals i financeres:

1. Es realitza un increment del 3% de les quotes impositives de les màquines recreatives (l'import vigent de les quals era l'aprovat per la Llei 31/2002, de 30 de desembre). D'altra banda, s'exclouen de tributació les màquines amb premi en espècie anomenades "màquines grua".

2. Es regula per primera vegada, com a norma pròpia de la comunitat autònoma, el tipus impositiu corresponent a les apostes que se celebren dins l'àmbit territorial de Catalunya, establint-se un tipus del 10% (igual que el previst en la normativa estatal) sobre l'import total del bitllets o resguards de participació, sigui quin sigui el mitjà a través del qual es fan.

3. A més a més, i com a novetat important, s'incorpora la tributació de les anomenades "apostes remotes", a les quals s'aplica un tipus del 0,5%.

2. Impostos que han disminuït:

IRPF

L'impost sobre la renda de les persones físiques és un impost directe en el qual s'han introduït diverses deduccions, les més importants per habitatge i fills, fetes bàsicament pel Govern de CiU.

Cap comunitat no ha modificat la tarifa autonòmica i tots els canvis normatius introduïts s'han centrat en les deduccions de la quota.

Les principals deduccions introduïdes a Catalunya fins a l'any 2004 són:

- Per circumstàncies personals i familiars: naixement de fills.
- Per inversions no empresarials: interessos de préstecs als estudis universitaris de tercer cicle.
- Per aplicació de renda: donatius al foment de la llengua catalana. Lloguer de l'habitatge habitual (per a alguns col·lectius). Donacions a descendents per a adquisició del primer habitatge habitual.
- Increments o disminucions dels percentatges de deducció per a inversió en habitatge habitual:

En alguns col·lectius s'incrementa el percentatge de deducció (per a menors de 32 anys, discapacitats, alguns aturats, i famílies amb un o més fills). Per a la resta de col·lectius es redueix el percentatge de reducció.

A partir de l'any 2004 s'han introduït les modificacions següents:

En la Llei 7/2004, de 16 de juliol, d'ordenació econòmica, de mesures fiscals i financeres:

1. S'introdueix una deducció a la quota íntegra de 150 euros per a aquells contribuents que quedin vidus durant l'exercici, i és aplicable a la declaració corresponent de l'exercici i en les dues posteriors. Si la persona vídua té al seu càrrec un o més descendents la deducció és de 300 euros.

En la Llei 21/2005, de 4 de juliol, de mesures fiscals i financeres:

2. S'introdueix una nova deducció en la quota tributària autonòmica per als donatius que es facin a favor de centres de recerca adscrits a universitats catalanes que tinguin per objecte el foment de la recerca científica i el desenvolupament i la innovació tecnològica. L'import de la deducció es fixa en el 15% de les quantitats donades, amb el límit màxim del 10% de la quota íntegra autonòmica.

En la Llei 5/2007, de 4 de juliol, de mesures fiscals i financeres:

3. Amb relació a la deducció en la quota autonòmica per lloguer de l'habitatge habitual, i per tal d'adaptar-la a la nova Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'Impost sobre la renda de les persones físiques, i modificacions de l'Impost sobre societats, l'Impost sobre la renda de no residents, i l'Impost sobre patrimoni:

- Es modifica, ampliant-lo, el requisit de capacitat econòmica que han de complir els col·lectius per tal de gaudir del benefici de la deducció. Així, la capacitat econòmica queda definida com que la base imposable, **menys el mínim personal i familiar**, del contribuent sigui de 20.000 euros com a màxim, o de 30.000 euros en el cas de tributació conjunta de la unitat familiar.

4. Amb relació a la deducció per inversió en l'habitatge habitual, i per tal d'adaptar-la a la nova Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'Impost sobre la renda de les persones físiques, i modificacions de l'Impost sobre societats, l'Impost sobre la renda de no residents i l'Impost sobre patrimoni:

- Se suprimeixen els percentatges de deducció incrementats en el cas de finançament aliè de la inversió.

Així, els nous percentatges autonòmics són els següents:

- a) Amb caràcter general, el 3,45%, que suposa un decreixement del 30% respecte del tipus supletori establert en l'article 78 de la Llei 35/2006.
  - b) També amb caràcter general, però per als contribuents que es trobin en alguna de les situacions que ja estaven establertes en l'article 1.2 de la Llei 31/2002, que ara es modifica (aturats, persones de més de 65 anys, joves de fins a 32 anys i famílies amb un fill o més), el percentatge de deducció es fixa en el 6,45%, que suposa un increment del 30,3% respecte del tipus general supletori establert en l'article 78 de la Llei 35/2006.
- Pel que fa als col·lectius beneficiaris de la deducció incrementada en el supòsit dels joves de 32 anys o menys, **es modifica, ampliant-lo, el requisit de capacitat econòmica que han de complir els col·lectius** per tal de gaudir del benefici de la deducció:
    - a) Per una banda, s'efectua l'adaptació del requisit de la base imposable màxima de la deducció a la nova normativa reguladora de l'Impost sobre la renda de les persones físiques, al nou concepte de "renda disponible", que deriva d'aquesta nova regulació com a "base imposable total menys els mínims personals i familiar", entenent per "base imposable total" la suma de la base imposable general i la base imposable de l'estalvi.
    - b) I, per una altra, en el sentit d'aclarir com s'ha de computar aquest requisit de la base imposable màxima del contribuent en el cas de la tributació conjunta: s'estableix que per a aquests casos el límit esmentat es computarà de forma individual per a cadascun dels contribuents que tinguin dret a la deducció per haver realitzat inversions en l'habitatge habitual durant l'exercici.

5. Amb relació a les deduccions en la quota per donacions a determinades entitats (les de foment de l'ús de la llengua catalana, i les d'investigació i recerca científica i tecnològica adscrites a les universitats catalanes):

- Es modifica la referència al Departament de Cultura per l'expressió més àmplia de departament competent en matèria de política lingüística.
- Es redueix el termini de què disposen les entitats per comunicar la relació de donants, que passa a ser els vint primers dies de l'any (abans era el primer trimestre de l'any), amb la finalitat que la deducció pugui ser incorporada a l'esborrany de la declaració de l'impost sobre la renda corresponent al donant.

En la Llei 16/2008, de 23 de desembre, de mesures fiscals i financeres:

6. S'incrementa el percentatge de deducció en la quota tributària autonòmica dels donatius que es facin a favor de centres de recerca adscrits a universitats catalanes que tinguin per objecte el foment de la recerca científica i el desenvolupament i la innovació tecnològica. L'import de la deducció es

fixa en el 25% de les quantitats donades (abans era del 10%), amb el límit màxim del 10% de la quota íntegra autonòmica.

7. S'introdueix una nova deducció en la quota tributària autonòmica per als donatius que es facin a favor de fundacions o associacions que figurin en el cens d'entitats ambientals vinculades a l'ecologia i a la protecció i la millora del medi ambient del departament competent en aquesta matèria. L'import de la deducció es fixa en el 15% de les quantitats donades, amb el límit màxim del 5% de la quota íntegra autonòmica.

IMPOST SOBRE SUCCESSIONS I DONACIONS

L'Impost sobre successions i donacions és un tribut de caràcter directe i progressiu previst per a la redistribució de la riquesa, que grava les adquisicions patrimonials realitzades a títol gratuït per persones físiques, ja sigui per causa de mort o entre vius.

És, dels tributs cedits a les autonomies, després del de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, el que té major capacitat recaptadora. En aquest impost ja s'havien fet rebaixes i ara es planteja una forta reducció per part de l'actual Govern de la Generalitat.

Els principals canvis introduïts a Catalunya pel Govern de CiU són:

- S'han incrementat les reduccions que, amb caràcter general i en funció del parentiu, es poden fer a la base imposable en les adquisicions per *mortis causa* (herències). Així com les reduccions en la base imposable que poden fer els discapacitats.
- S'han reduït les tarifes de l'impost, que van del 7,42% al 32,98%, amb 16 trams (a nivell estatal la tarifa va del 7,65% al 34%, amb 16 trams).
- En les transmissions intervius (donacions) s'introdueix una deducció en la quota tributària per donacions de pares a fills de quantitats destinades a l'adquisició del primer habitatge habitual, la deducció és del 80%, amb un màxim de 18.000 euros.

A partir de l'any 2004 s'han introduït les modificacions següents:

En la Llei 5/2007, de 4 de juliol, de mesures fiscals i financeres:

1. Amb relació a la deducció en la donació de quantitat destinades a l'adquisició del primer habitatge habitual, i per tal d'adaptar-la a la nova Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'Impost sobre la renda de les persones físiques, i modificacions de l'Impost sobre societats, l'Impost sobre la renda de no residents i l'Impost sobre patrimoni:

Es modifica, ampliant-lo, el requisit de base imposable màxima que ha de tenir el descendent menor de 32 anys per tal de gaudir del benefici de la deducció, en el sentit que la base imposable, **menys el mínim personal i familiar**, en la seva darrera declaració de l'Impost sobre la renda de les persones físiques no pot ser superior a 30.000 euros.

En la Llei 17/2007, de 21 de desembre, de mesures fiscals i financeres:

2. Creació d'una nova reducció aplicable a la base imposable del 95 per 100 sobre el valor net dels elements patrimonials utilitzats en el desenvolupament d'una explotació agrària de la qual sigui titular el causahavent en les adquisicions per causa de mort que corresponguin al cònjuge, als descendents o adoptats, ascendents o adoptants o als col·laterals fins al tercer grau del causant. Aquesta reducció té en compte la realitat de les titularitats dels béns en l'àmbit de l'activitat agrària, on sovint el causant en el moment de la mort és titular dels béns (terres) afectes a una explotació agrària del causahavent (i adjudicatari dels béns esmentats), si bé aquest, tot i ser agricultor professional, no és titular directe de l'explotació, sinó que participa en la persona jurídica que realitza aquesta explotació agrària.

S'estableixen certs límits o condicions per a l'aplicació de la reducció, com és ara que la persona jurídica esmentada ha de ser de les previstes en la normativa sectorial (la Llei estatal 19/1995, de 19 de juliol, de modernització de les explotacions agràries), i que el causahavent sigui un agricultor professional en els termes de la normativa assenyalada.

També s'estableix una regla de manteniment per al gaudi definitiu de la reducció, i que obliga el subjecte passiu a conservar el bé dins el seu patrimoni, i, en el seu cas, també el seu destí o afecció, durant un termini de cinc anys.

3. Creació d'una nova reducció aplicable a la base imposable del 95 per 100 sobre el valor de les finques rústiques de dedicació forestal que estiguin ubicades en terrenys inclosos en un espai d'interès natural del Pla d'espais d'interès natural, aprovat pel Decret 328/1992, de 14 de desembre, o en un espai de la Xarxa Natura 2000, en les adquisicions per causa de mort que corresponguin al cònjuge, als descendents o adoptats, ascendents o adoptants o als col·laterals fins al tercer grau del causant.

També s'estableix una regla de manteniment per al gaudi definitiu de la reducció que obliga el subjecte passiu a conservar la titularitat de la finca rústica de dedicació forestal en el patrimoni de l'adquirent durant els deu anys següents a la mort del causant.

4. S'incrementa l'import màxim de la reducció en la base imposable per a l'adquisició de l'habitatge habitual del causant, que es fixa en 500.000 euros pel valor conjunt de l'habitatge (l'import màxim anterior era de 125.060 euros). Aquest límit conjunt s'ha de prorratejar entre els subjectes passius en proporció de llur participació. Com a resultat del prorrateig, el límit individual per a cada subjecte passiu no pot ser inferior a 180.000 euros.

Aquesta reducció és aplicable al cònjuge, als descendents o adoptats i als ascendents o adoptants; els parents col·laterals per gaudir d'aquesta reducció per adquisició de l'habitatge habitual del causant han de ser més grans de 65 anys i haver conviscut amb el causant o la causant durant els dos anys anteriors a la seva mort.

5. S'elimina la deducció a la quota tributària de donacions de quantitats destinades a l'adquisició del primer habitatge habitual del descendent, i s'introdueix una reducció en la base imposable per a donacions d'un habitatge que ha de constituir el primer habitatge habitual del descendent o la descendent de quantitats destinades a l'adquisició del primer habitatge habitual dels descendents.

- S'estableix una reducció en la base del 95% de l'import o del valor de l'habitatge donat, fins a un màxim de 60.000 euros. En el cas de contribuents discapacitats amb un grau de discapacitat igual o superior al 65%, l'import màxim és de 120.000 euros.
- La reducció la poden aplicar els fills i descendents, amb independència del patrimoni preexistent (abans només tenien el dret a deducció els descendents amb patrimoni preexistent inferior a 402.700 €).

6. Es redueix la quota íntegra de l'impost sobre donacions o transmissions lucratives entre vius a favor de contribuents dels grups I i II (adquisicions per a descendents i adoptats). Per a aquests dos grups es passa de 16 tram a 3 trams, i es redueixen els tipus impositius, que queden de la manera següent:

BASE LIQUIDABLE (FINS A EUROS)	QUOTA ÍNTEGRA (EUROS)	RESTA BASE LIQUIDABLE (FINS A EUROS)	TIPUS (%+)
0	0	200.000,00	5
200.000,00	10.000,00	600.000,00	7
600.000,00	38.000,00	en endavant	9

En la Llei 16/2008, de 23 de desembre, de mesures fiscals i financeres:

7. En la reducció aplicable a la base imposable per l'adquisició mortis causa (per herència) de béns culturals, s'introdueix un aclariment de la normativa vigent. Així, els béns culturals que es troben en el patrimoni del causant que n'és el seu autor, poden gaudir de la reducció en la base imposable en l'impost que grava la seva primera adquisició mortis causa.

- Aquest impost també s'ha reduït en altres comunitats de forma diversa, i en algunes pràcticament s'ha suprimit. D'altra banda el Govern del PP va aprovar una reducció del 95% pel que fa a les empreses familiars.

IMPOST SOBRE EL PATRIMONI

L'impost sobre el patrimoni és de caràcter directe i, contràriament a la resta de tributs cedits, s'ha utilitzat molt poc la seva capacitat normativa per part de les comunitats autònomes.

En el cas de Catalunya, s'ha arrodonit el mínim exempt en 108.200 euros (en la norma estatal és de 108.182, 18 euros).

A partir de l'any 2004 s'han introduït les modificacions següents:

En la Llei 7/2004, de 16 de juliol, d'ordenació econòmica, de mesures fiscals i financeres:

1. S'aprova una bonificació del 99% en la quota tributària en la part proporcional que correspongui per als béns i drets patrimonials protegits dels discapacitats.

Des de l'any 2005 no hi ha hagut més modificacions.

Aquest impost, el Govern de l'Estat l'ha suprimit a partir de l'1 de gener de 2008.

INFORME SOBRE POLÍTICA FISCAL

**INFORME Y PROPUESTAS
DE CCOO DE CATALUNYA**

Octubre de 2009

**Centre
d'estudis
i recerca
sindicals**

INFORME SOBRE POLÍTICA FISCAL

Un sistema fiscal que discrimina las rentas del trabajo con respecto a las del capital

- En Catalunya y España se ha configurado un **sistema fiscal que reposa en buena medida en las rentas del trabajo, en el que muchos empresarios y profesionales tributan como si fueran mileuristas y en el que el fraude fiscal adquiere una enorme dimensión**. Según un informe elaborado por técnicos del Ministerio de Hacienda, los empresarios y profesionales declaran unos ingresos medios anuales bastante por debajo de lo tributado por los trabajadores y trabajadoras.

- Existe una clara discriminación en la fiscalidad que padecen las rentas del trabajo con respecto a las del capital, lo que se pone de manifiesto en la muy distinta tributación de unas y otras rentas en el IRPF, un 18% las del capital y hasta un 43% las del trabajo, y en la ridícula tributación de las SICAV (sociedades de inversión colectiva de capital variable), donde se refugian las grandes fortunas.

- Los recortes de impuestos llevados a cabo por los distintos gobiernos han restado capacidad redistribuidora al sistema fiscal, transfiriendo recursos del sector público al privado, y han incrementado las desigualdades. La crisis económica que hoy padecemos es también la de un modelo basado en el crecimiento de las desigualdades.

- Algunos ejemplos: una de las primeras medidas que adoptó el Partido Popular cuando llegó al Gobierno fue mejorar el trato de las rentas del capital, y tanto el Gobierno del PP como el del PSOE han aplicado distintas rebajas de impuestos que han restado suficiencia y progresividad al sistema fiscal y han supuesto una sensible pérdida de recaudación para la hacienda pública.

- El elemento central que está en disputa es el papel que deben tener el Estado y los poderes públicos en el desarrollo de las políticas sociales en unos momentos en que la pervivencia y la dimensión del Estado del bienestar están siendo cuestionados abiertamente por parte de las corrientes neoliberales, que pretenden reducirlo a una figura puramente asistencial.

- Los que piden que se rebajen los impuestos son muchas veces los mismos que simultáneamente reclaman más ayudas y subvenciones públicas para rescatar el sistema financiero y ayudar a las empresas.

- Creemos que la reducción de las desigualdades debe ser un objetivo central de la política fiscal. Y en este sentido no podemos compartir las opiniones de los que afirman que las políticas de izquierdas deben realizarse con los gastos y no con los ingresos, ya que sin una suficiencia en los ingresos no es posible llevar a cabo políticas redistributivas.

Una presión fiscal inferior a la de la media europea

- Lejos de la percepción que a menudo se tiene, la presión fiscal en el Estado español (impuestos recaudados en relación con el PIB) está significativamente por debajo de la media europea.

- En relación con los países europeos que hemos tomado como referencia (la UE-15, más Noruega y menos Luxemburgo), tenemos una presión fiscal más baja, un 37,1% frente a un 40,2%. Sólo

Irlanda, Reino Unido, Grecia y Portugal tienen una presión fiscal por debajo de la de España, con datos del año 2007. Y hasta en el caso de Reino Unido, Irlanda y Portugal esta menor presión fiscal no es debida a la carga impositiva, sino que obedece a un menor peso de las cotizaciones sociales. En la UE-27 la presión fiscal es del 40%, una cifra también superior a la de España.

- Esta menor presión fiscal de España en relación con la Unión Europea todavía se podría haber ampliado debido a las desgravaciones de los 400 euros en el IRPF, el cheque bebé, la rebaja en el impuesto de sociedades y la menor recaudación de impuestos provocada por la crisis económica. Hay cifras del año 2009 en el ámbito español que así lo parecen indicar, con una presión fiscal que ha bajado hasta un 33,1%, pero no hay todavía datos comparativos con la Unión Europea.

- **La recaudación de impuestos por cápita en España es un 26,5% inferior que la recaudación de la media ponderada de la UE-15 más Noruega y menos Luxemburgo.** Y el peso de la recaudación de impuestos en relación con el PIB en España es un 7,8% inferior a la media ponderada de estos mismos países.

- **Esta diferencia en la imposición se expresa especialmente en las rentas altas del trabajo y en las rentas del capital que tributan en el IRPF.**

- Una gran mayoría de los países europeos (Suecia, 54-60%; Dinamarca, 59%; Holanda, 52%; Bélgica y Austria, 50%; Finlandia, 49%; Irlanda, 47%; Alemania e Italia, 45%) tienen un tipo máximo del IRPF superior al de España (43%).

- En lo que se refiere a las ganancias de capital y las rentas del ahorro, mientras España tiene un tipo del 18% en Suecia es del 30%, en Francia del 28-30%, en Holanda del 25-30%, en Noruega y Finlandia del 28%, en Alemania y Austria del 25% y en Italia del 12,5-27%.

- En lo referido al IVA, el principal de los impuestos indirectos, el gravamen en los países europeos es superior en relación con España.

- En las cotizaciones sociales obligatorias, España se sitúa en la media de los países europeos de referencia.

Estamos muy por debajo en gasto en protección social en relación con Europa

- En un sentido contrario, estamos muy por debajo en protección social en relación con Europa. El gasto público en protección social con relación al PIB (año 2006) es del 27,5% en la UE-15, del 26,9% en la UE-27 y del 20,9% en España. En Catalunya, con datos del 2005, es del 17,7%, es decir, diez puntos por debajo.

De los países de referencia, sólo Irlanda tiene un gasto público en protección social inferior al de España; el resto lo tienen bastante por encima, incluso Grecia y Portugal.

- España y Catalunya no han sido capaces de acercarse a la media europea en el gasto en protección social ni aún en los momentos de mayor crecimiento económico de estos últimos años. Ello afecta negativamente a todos los componentes del gasto social (educación, sanidad, servicios sociales), salvo el desempleo, en el que España gasta más dinero que la media europea.

Unas políticas fiscales indistintas y regresivas

- Todas las actuaciones llevadas a cabo en materia de política fiscal responden, con más o menos intensidad, a una misma orientación: **introducir rebajas fiscales en los impuestos directos, que gravan las rentas y los patrimonios, y aumentar los impuestos indirectos, que pagan por igual todos los ciudadanos y ciudadanas con independencia de su nivel de renta.**

- En materia fiscal es donde se ha producido una mayor indistinción, con pocos matices, entre las políticas fiscales realizadas en España y Catalunya por gobiernos de distinto signo. Afirmar que bajar los impuestos es de izquierdas es una buena prueba de esta indistinción. O que la subida de impuestos que se plantea en los PGE-2010 “es equitativa y progresista”, como ha manifestado la vicepresidenta del Gobierno.

- Ello comporta que nuestro sistema fiscal sea cada vez más regresivo y que pierda en progresividad y en suficiencia.

- Por otro lado, se ha desatado una competencia entre las comunidades autónomas, que utilizan sus capacidades normativas para ver quien introduce más rebajas fiscales. Y en esta carrera de desfiscalización, lo que está sucediendo con el impuesto de sucesiones y donaciones da habida cuenta de ello. Algunas comunidades autónomas en la práctica han suprimido el impuesto y otras lo han recortado.

- En general, la tendencia corriente por parte de los gobiernos de las comunidades autónomas ha sido introducir rebajas fiscales en los impuestos directos más perceptibles (IRPF o sucesiones y donaciones) a la vez que se incrementaban los impuestos indirectos, que pueden pasar más inadvertidos, como el de transmisiones patrimoniales y actos jurídicos documentados, que gravan la compraventa de viviendas de segunda mano, las escrituras notariales de las hipotecas, etc.

Valoración crítica de las medidas recogidas en los Presupuestos Generales del Estado para 2010 y alternativas

- El Gobierno del Estado, en el proyecto de presupuestos para el 2010, plantea varias medidas de política fiscal que en nuestra opinión **no responden en absoluto al anuncio de incrementar la fiscalidad de los que más tienen y más ganan**. El mayor esfuerzo fiscal recae como siempre sobre los trabajadores/as y las clases medias, mientras que la subida en las rentas del capital es testimonial.

- Si se quiere una imposición más equitativa y justa se debe proceder en primer lugar a gravar más las rentas del capital y también los niveles más altos de renta.

Para equipararnos a la media de los países europeos de referencia haría falta:

- a) **Que las rentas del capital tributarán alrededor del 25%** (hoy es de un 18%, igual para todas las rentas, con independencia de su cuantía, y el Gobierno plantea subir al 19% los primeros 6.000 euros de ganancias y al 21% a partir de esta cantidad).

La subida en la tributación también tendría que introducir elementos de progresividad y gravar más las plusvalías (ganancias de capital que se obtienen por la venta de acciones, participaciones en fondos de inversión, etc.).

- b) Con respecto a las rentas del trabajo más altas, superiores a los 80.000 euros anuales, **se debería incrementar el tipo máximo del IRPF, que hoy está en el 43%, hasta un 47%, para situarse en la media europea de referencia.**

Dado que se ha eliminado el impuesto de patrimonio, es lógico también que las rentas más altas tributen más. Tampoco se debería descartar, en sustitución de este tributo suprimido, la implantación de un impuesto sobre las grandes fortunas.

- Una mención especial merece la tributación de las SICAV, que es del 1% en el impuesto de sociedades. Una situación que se debería revisar, tanto con respecto a la cuantía como un mayor control e inspección de las condiciones en que actúan estas sociedades. Los inspectores de Hacienda han reclamado poder investigar los casos de fraude en las SICAV, y han denunciado la ausencia de controles sobre estas sociedades.

- Se debe eliminar la insólita situación de privilegio en la tributación al IRPF de los deportistas extranjeros de elite que fichan por clubes españoles, que sólo cotizan el 24% y que deberían pasar a cotizar como todos.

- Compartimos la supresión de la deducción universal de los 400 euros en el IRPF, que, en cualquier caso, se podría mantener sólo para las rentas más bajas. Y se debe introducir progresivamente la ayuda de los 2.500 euros por nacimiento y adopción. Se deben evitar medidas generalistas de carácter populista.

- En relación con el IVA, si bien es cierto que los tipos impositivos son más bajos en España que en Europa, no parece ahora el momento más idóneo para gravar más el consumo. El incremento que plantea el Gobierno, del 7% al 8% en el tipo reducido y del 16% al 18% en el tipo general, afecta a todas las personas pero con intensidad creciente a medida que su renta es menor.

Lo que se podría hacer **es introducir un nuevo tipo de IVA, del 20%, que grave los productos de lujo**, que es el tipo impositivo que se corresponde con la media europea en la tributación del impuesto sobre el valor añadido.

Propuestas de CCOO de Catalunya

- Proponemos en primer lugar que en Catalunya y España **tenga lugar un debate global sobre la política fiscal donde se discutan las necesidades sociales y los recursos públicos necesarios para atenderlas.**

- Comisiones Obreras apostamos por una reforma fiscal progresista con el objetivo de corregir la desfiscalización producida en las rentas del capital, y conseguir una mejor redistribución de la riqueza. Para ello **son necesarios cambios en la estructura del modelo fiscal que mejoren la suficiencia y la progresividad del sistema.**

- La actividad redistributiva del sector público se manifiesta en un doble plano: la corrección de las desigualdades y el estímulo de la actividad económica. En la presente coyuntura de crisis económica es necesaria una política fiscal expansiva, que aumente la inversión y el gasto público: 1) para reactivar la economía y crear empleo, 2) ampliar la protección social, en especial en los sectores más afectados por la crisis, 3) atender las nuevas necesidades, como el pleno desarrollo de la Ley de dependencia y la aprobación de la renta garantizada de ciudadanía que prevé el Estatuto, y 4) mejorar los servicios públicos con especial atención a la educación.

- Tenemos una presión fiscal que está significativamente por debajo de la media europea, lo cual da el margen suficiente para poder asumir una reforma más ambiciosa y una subida de impuestos equitativa, en la cual paguen más quienes más tienen. **Si queremos homologarnos a Europa y tener unos servicios equiparables a los de los países europeos deberemos pagar también unos impuestos similares.**

- **Es necesario gravar las rentas más altas y las ganancias de capital** en la línea que hemos planteado al referirnos a los Presupuestos Generales del Estado para el 2010.

- **Las cotizaciones sociales se deberían dejar como están**, puesto que no son superiores en general a las de otros países europeos de referencia, y su reducción tendría un impacto negativo sobre el sistema de pensiones, al que restaría recursos. No se pueden considerar como un impuesto sino como un salario diferido para financiar las pensiones, el desempleo, etc.

Luchar contra el fraude fiscal y la economía sumergida

- Se debe luchar contra el fraude fiscal y la economía sumergida, **con más voluntad política y más recursos humanos y materiales, endurecer el régimen de sanciones para aplicar penas más severas a los defraudadores y tomar medidas contra los paraísos fiscales.** Para ver la enorme gravedad y la magnitud de este problema sólo es necesario recordar que la Organización Profesional de Inspectores de Hacienda denuncia que el fraude fiscal en España es enorme, entre el 20 y el 25% del PIB. La misma Organización de Inspectores exige del Gobierno un mayor compromiso en la lucha contra el fraude fiscal y propone un plan que permitiría recaudar 100.000 millones de euros en cuatro años.

- El problema no es sólo con relación a quien defrauda al fisco. También hay otro muy importante desde el punto de vista de la equidad del sistema, que es la elusión fiscal. Esta situación principalmente se produce con las rentas del capital, y proviene de las facilidades que encuentran estas rentas para eludir el pago de los impuestos.

- **Se debe introducir el concepto de fiscalidad verde para mejorar el medio ambiente y favorecer un uso más racional de los recursos naturales**, con un objetivo que no es recaudador sino pedagógico, para evitar así la externalización hacia el ámbito público de costes socioambientales derivados de actuaciones de empresas y particulares. Si se hace cumplir el principio de 'quien contamina, paga' se facilitará el cambio de modelo productivo.

Una fiscalidad autonómica que gane en suficiencia y progresividad

- Se ha reclamado, y lo compartimos, que las comunidades autónomas puedan disponer de más capacidad normativa para la gestión de los impuestos, con el objeto de incrementar la corresponsabilidad fiscal y el bienestar de las personas. Vista, sin embargo, la experiencia de lo que ha sucedido, se debería conjugar este principio con la existencia de unas normas estatales básicas que impidieran la práctica desaparición de un impuesto como el de sucesiones y donaciones y que eviten la competencia desleal entre comunidades autónomas. En este sentido **se debe desincentivar la competencia fiscal bajista**. También es necesaria una mayor armonización fiscal en el ámbito europeo, que incluya los impuestos directos e impida el dumping fiscal.

- En Catalunya, el cambio de Gobierno con relación a la época de CiU no ha comportado correcciones substanciales en las orientaciones de las políticas fiscales, salvo la implantación del canon del agua para usos industriales, que aplica una mayor carga a los consumos domésticos suntuarios, y del conocido como céntimo sanitario (un incremento del impuesto que grava la venta al por menor de las gasolinas y el gasoil, que se destina a financiar el gasto sanitario). Por otro lado se ha reducido el impuesto de sucesiones y donaciones y se han introducido algunas deducciones en el tramo autonómico del IRPF.

- **Es necesario reorientar la política fiscal seguida por los diferentes gobiernos de la Generalitat, sustentada básicamente en el recorte de los impuestos directos y el incremento de los indirectos.**

- Si bien no todas las modificaciones que se han hecho en Catalunya merecen la misma consideración, no es menos cierto que marcan una tendencia bastante preocupante con respecto a la progresividad del sistema fiscal.

- **Es necesario aprovechar la capacidad normativa que ofrece el nuevo Estatuto para incrementar los recursos públicos y ganar en progresividad.** En consecuencia, se deben estudiar también medidas fiscales autonómicas para que paguen más quienes más tienen, que proporcionen más recursos para satisfacer las demandas sociales.

- **Comisiones Obreras nos oponemos al hecho de que una parte de los recursos que aporta el nuevo modelo de financiación se aplique a rebajas fiscales.** En este sentido, consideramos que se debe mantener la tributación de un impuesto como el de sucesiones y donaciones, que tiene una función redistributiva y está previsto para favorecer la igualdad de oportunidades. Cualquier reforma de este impuesto, o de otros, debe garantizar que no se pierda recaudación y se gane en progresividad. Suprimir el impuesto de sucesiones y donaciones (991.300 millones presupuestados para el año 2009), como algunos reclaman, comportaría perder una cuarta parte de los ingresos que se han obtenido con el nuevo modelo de financiación.

- En el caso del impuesto sobre sucesiones y donaciones se podría prever un tratamiento más favorable para las pequeñas herencias, y en todo caso una reforma prioritaria es definir de forma más precisa el supuesto de reducción del 95% que disfrutaban las sucesiones de las "empresas entre familiares", para delimitar mucho más lo que se entiende por actividad productiva de estas empresas y evitar que se pueda confundir con el patrimonio personal.

Metodología para la elaboración del Informe

- El Informe se ha hecho, en cuanto a la fiscalidad, con los datos del 2007, que son los más actualizados, para poder establecer comparaciones con los países de la Unión Europea. Con relación al gasto en protección social, los datos más actualizados son del 2006. La normativa fiscal a que se hace referencia es, en cambio, del 2009.

- El ámbito europeo que se ha cogido como referencia es el de la UE-15 más Noruega y menos Luxemburgo, entendiendo que es el más apropiado para la comparación en Catalunya y España.

Centre d'Estudis i Recerca Sindicals de CCOO de Catalunya (CERES)

Octubre del 2009

Amb la col·laboració de:

Comissió Obrera Nacional de Catalunya

Via Laietana, 16, 08003 Barcelona
www.ccoo.cat